

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** ❁

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Ernostova petljevina (šestina „Domoljubove“ širine 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljenju primeren popust po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Čekovni promet poštno-hranilničnega urada št. 824.797.

Štev. 15.

V Ljubljani, dne 12. aprila 1906.

Leto XIX.

Kmetovi sovražniki.

Kranjski deželni zbor ni mogel že štiri leta nikamor naprej. Naši poslanci so zahtevali, naj se pred vsem preosnuje volivni zakon po načelih splošne in enake volivne pravice. V zadnjem zasedanju meseca oktobra lanskega leta so tudi liberalci glasovali za to, naj vlada predloži zakon, ki se v njem izpremeni volivna postava po načelih splošne in enake volivne pravice.

Vlada je sicer za državni zbor za splošno in enako volivno pravico, za deželne zbore pa ni. Pravi, da so razmere po deželnih zbora popolnoma drugačne nego v državnem. Hotela je pa vsaj nekoliko vstreči sklepu dež. zbora in je predložila poslancem dne 2. aprila postavo, ki se ž njo izpreminja volivni red za kranjsko deželo. V zadnji številki smo poglavitne doboče objavili. Poglavitna izprememba je ta, da se število poslancev zviša od 37 na 47; deset novih se voli v splošni in enaki volitvi tako, da pride na 50.000 prebivalcev po en poslanec. Poleg tega so se sedanjim mestom priklopili še nekateri trgi in velikobrtni kraji, kot n. pr. Zagorje, Sava, Domžale.

Če bi se ta postava sprejela, bi dobil kmet večino v deželnem zboru in njegovi zastopniki bi imeli odločivno besedo. Nobena pravična volivna postava ne more biti v naši deželi drugačna. Ogromna večina je kmečka. Razen Ljubljane nimamo pravzaprav v deželi nobenega pravega mesta. Meščani po naših manjših mestih se večinoma pečajo tudi s kmetijstvom.

Naši liberalci zaničujejo kmeta. Gospodariti morejo v deželi samo za to, ker so zvezani z nemškimi grajščaki. Tem ljudem je vse na prodaj, da se le vzdrže pri skledi. Zato je umljivo, da jih je vladna predloga silno pošegetala. Iz uma so bili. Videli so namreč, da bi potem odklenalo njihovih moči. Deželni odbor, deželni šolski svet bi se izpremenila. Nič več bi ne mogli svojim redkim pristašem naklanjati raznih služb in časti; nič več bi ne mogli pritiskati na učitelje, naj agitirajo zanje. To jih je spekle in jim vzelo še tisto mrvo pameti, kar so je imeli. Namestu, da bi bili vsaj povedali, kakšnih izprememb zahtevajo v novi postavi, so pa začeli z divjo muziko. Ko je imela priti nova postava v razgovor v deželnem zboru, so privlekli iz svojih mavh raznovrstne trobente, kravje

zvonce, rene in piščali; privlekli so celo boben v zbornico in so tulili, zbijali in trobili v sredo dne 4. aprila kakor obsedeni od 9. zjutraj z malim presledkom do 6 zvečer. Silno lepo je bilo videti brumnega nadsvetnika deželnega sodišča dr. Ferjančiča s kravjim zvoncec v rokah, župana Hribarja s piščalko, dr. Tavčarja z renami, dr. Majarona z bobnom, Pirca z ragljo. Bil je šum, da se ni mogla razločiti nobena beseda. Naši poslanci so se prisrčno smejali temu ofrehtu. Proti večeru je jela vsaj nekatere malo srečavati pamet. Hribar se je pričel pogajati. Naši so mu po dr. Sustersiču obljubili, da so pripravljeni za nekatere izpremembe gledé na mesta, toda muzikantje so postali tako trmast, da so celo svojega načelnika Hribarja pustili na cedilu. Deželni zbor se je odgodil.

Kaj pa grajščinski poslanci? Ti so bili mnogo bolj pametni od liberalcev. Rekli so: Če ostane za nas vse pri starem, smo pripravljeni glasovati za novo postavo. Gotovo je velika krivica, če bi imeli še z naprej veleposestniki deset poslancev, toda pomisliti je treba, da se vsled zvečanega števila njihov vpliv znatno zmanjša. Kmečki zastopniki bi imeli sami večino in grajščinski glasovi bi se iz-

gubili v manjšini. Saj ni še vseh dni konec. Nova postava bi bila prva stopnja do splošne in enake volivne pravice. Sklenila bi se bila tudi, ko bi liberalci ne bili napravili ofrehta.

Za tako postavo je treba, da so tri četrtine poslancev v zbornici, in da od teh dve tretjini glasujeta zanjo. Biti jih mora torej v zbornici 28 in od tih jih mora glasovati zanjo vsaj 19. Liberalcev je samo devet; za to je vseeno, kako glasujejo; Nemcev je pa enajst; in če bi ti šli iz zbornice, bi ne bila sklepčna.

Kaj bo sedaj? Boj bo trajal še naprej; s krepkim delom in čvrsto agitacijo bomo polagoma muzikante poslali k počitku. Samo dela in boja je treba! Naše ljudstvo ve, kje ima svoje najzagriženjše nasprotnike; te dni so v deželni zboru svojo strast iznova pokazali. Prejeli bodo zaslužen odgovor. Tudi meščani se bodo izpametovali. Metla je pripravljena; smeti pojdejo na smetišče.

Doğodki v kranjskem deželnem zboru.

Že v zadnjem „Domoljubu“ smo poročali o prvem dnevu zasedanja kranjskega deželnega zboraj pri katerem je vlada predložila razširjenje volivne reforme. Ko so liberalci pregledali to spremembo in videli, da bi po njej zadobilo kmečko ljudstvo večino v zbornici, so hoteli vso stvar zavleči. A katoliški poslanci niso tega dopustili. Ko se je sešel v torek zvečer ustavni odsek, začeli so liberalci v njem obstruirati. Tavčar je tolkel ob mizo in letal sem in tja okrog mize, kot bi bil zdivjal. Do 11. zvečer je trajala odsekova seja, a vsled divjanja liberalnih poslancev so jo morali zaključiti, ne da bi se bilo kaj sklenilo. V sredo 4. aprila pa so prišli liberalci v zbornico oboroženi namesto z duha svetlimi meči, opasani s trobentami, klopotci, lajno, bobni in kravjimi zvonci. In sedaj so začeli gosti tako, da ni bilo mogoče nobene mirne besede izgovoriti. Bobnali so in zvonili, posebno se je odlikoval sodnijski nadsvetnik dr. Ferjančič, ki je v enomer zvonil s kravjim zvoncem, kakor pastir na planinah, kadar kliče čredo skupaj. Vmes pa so ragljale gori na galeriji razne liberalne ženske, ki so prišle gledat svoje može, kako z zvonci kmetom pravice kradejo. In dobro se je liberalkam zdelo, ker vpile so in ploskale političnim glumačem in godcem v zbornici. Da je tu imela prvo besedo Tavčar, se razume. Ob

1. uri se je seja prekinila in ob 3. zopet nadaljevala. Liberalni poslanci so zopet prinesli svoja orodja z zavestjo, da še nikdar v življenju niso tako „delali“ kakor ta dan. Na boben je prav pridno tolkel advokat dr. Majaron. Odlikoval se je pri tem „delu“ tudi ljubljanski župan Hribar. tisti mož, ki je glavni agent banke „Slavije“, katero tako usiljuje med naše kmete. Kadar bodo zopet prišli Hribarjevi agenti agitirati za banko „Slavijo“, naj jim tudi kmetje zagodejo tako, da bo slišal to godbo Hribar gori v Ljubljano. Da bi kmetje ne dobili več zastopnikov v deželni zbor, je Hribar na vso moč regljal z ragljo in potem izvlekel iz mize „tamburnino“, na kakršno udarjajo španske plesalke. Manjkalo je le malo in dolgi Hribar bi pričel tudi plesati. Kranjski farbar Pirc, ki je glavni urednik „Gorenjca“, katerega ponuja gorenjskim kmetom, kakor jud slabo blago, je nekaj časa trobil liki pastir kozlom, potem je začel bobnati, tolči z možnarjem, katerega je prinesla Tavčarjeva kuharica v zbornico. Gorenjski kmetje bodo spoznali, koliko je vrjeti „Gorenjcu“, kadar piše kako stvar v prilog kmetu. Sedaj, ko bi bil Pirc lahko pomagal kmetu do večjega zastopstva, ga je pa nesramno izdal. Pa kaj hočemo, Pirc je bil in ostane tudi v bodoče farbar. Debeli Tavčar je tako bobnal, da se je moral iti od prevelikega napora krepčat v kavarno, kjer je baje napravil tistih 10 kron, katere mu je tisti dan plačala dežela za bobnanje. Če povemo še to, da je postojnski poslanec Arko proslavil svoje delovanje s tem, da je tolkel na kos medenine, katero mu je preskrbel ljubljanski žajfar Rohrman, da je kmečki liberalni poslanec Božič pridno bobnal na veliki boben društvene godbe, da sta kranjski Pirc in Hribar igrala v slovo še na „lajerkosten“, kakoršnega prenašajo po naši deželi razni pohabljeni, da si služijo kruh, smo dovolj natančno opisali delovanje liberalnih poslancev v zadnjem zasedanju deželnega zbora. Slovensko kmečko ljudstvo pa naj iz te resnične slike spozna skrb in ljubezen liberalcev za kmeta. In kadar pride čas volitve, tedaj naj liberalnim komedijantom tako zagodejo, da jim bo godba krščanskega ljudstva slovenskega, združenega pod zastavo „Slovenske Ljudske Stranke“ vedno donelapoumazanih ušesih.

Političen pregled.

Notranje politični položaj.

Vse državnozborske kroge je presenčila vest, da bo sklican kranjski dež. zbor,

in to vsled tega, ker so se z istim dnem morale pričeti velikonočne počitnice za državni zbor in je bilo tako prekinjeno delo v odseku za volivno preosnovo. Komaj so dobro začeli, že so se morali raziti. Za ta korak je morala vlada imeti gotovo dovolj tehten vzrok za kakršnega je pač smatrala zadnje zasedanje deželnega zbora kranjskega. Navajajo še drug vzrok nenadnemu zaključenju državnozborskih sej, kateri so pa ne zdi zadosten za tako važno reč. Pravijo namreč, da je ministerski predsednik obolev in da se je moral iti zdraviti v toplice. Kdaj se bo sešel zopet državni zbor, bomo prihodnjič sporočili. Dalje pravijo, da so se zadnji čas tudi Vsenemci izjavili za volivno preosnovo na nekem volivnem shodu. Izjavili so se za splošno, enako in direktno volivno pravico za samoupravo Gališke in za razdelitev volivnih okrajev v nemškem smislu. Stranka namreč pričakuje, da bodo narodni Nemci bolj zastopani, ko se odpravi privilegirana zbornica. Socijalni demokratje so izjavili, da bodo nastopili 1. majnika zopet pred ljudskimi množicami, ako bo delala zbornica težkoče volivni preosnovi.

Cesar o volivni preosnovi.

Kakor poročajo listi, je cesar zelo nezadovoljen s razvojem posvetovanj o volivni preosnovi v zbornici. Zlasti je bilo cesarju neljubo, ko je izvedel, da nastopa veleposestvo skupno z Vsenemci. Splošno znano je, da cesar ne zaupa Vsenemcem. Zato je razumno, da je bil vladar zelo nezadovoljen s postopanjem ustavovernega veleposestva, ki je glasovalo za nujnost vsenemskih predlogov, po katerih bi se omajala skupnost države. Razširjene so vse sli, da je označil cesar to postopanje za nedostojno, ki je ni pričakoval. Drugi pa dajo, da si je izdalo veleposestvo slabo vsposobljenostno izpričevalo. Če so ta poročila popolnoma istinita, je drugo vprašanje, a gotovo je, da hoče krona volivno preosnovo.

Nov položaj na Ogerskem.

Čez noč se je izpremenil položaj na Ogerskem. Dozdaj tako svojeglavne združene stranke so se prepirale, da so izglede bile glavno bitko. Voditelji združenih strank so grozili z vstajo, a ljudstvo je ostalo hladno. Čim odločnejše je postopal Fejervary, tembolj se je pomirjevala dežela. V združenih strankah samih se je pokazala precej nespornost. Ko bi ne bili razpisali zdaj volitev, bi to pomenjalo nov poraz za združene stranke. Zato so pa pričeli posredovati voditelji združenih strank, da se napravi konec zmedam. No, pred kratkim so se podali ogerski politiki na Dunaj, da začno z resnim pogajanjem in napravijo tem zmedam konec. In glejte pogajanja, bila to pot uspešna. Cesar je zaslísal trikrat Fejervaryja. Posledica je bila, da sta bila pozvana na Dunaj Košut in Andraš, ki je bil vladar tudi zaslísal. Vladar je želel, da bi rešili te zmede prav kmalu in sicer pod sledečimi pogoji: Neodvisna stranka, zvezi s strankami, ki so za splošno volivno pravico, sestavi novo ministerstvo, ki bo vodilo nove volitve. Novi državni zbor mora rešiti proračun, dovoliti vojaške

vince, dobiti trgovinske pogodbe in rešiti nagodbo z Avstrijo. Ko reši zbornica te točke, jo razpuste in razpišejo nove volitve po načelih splošne volivne pravice. V prehodnem ministerstvu dobi neodvisna stranka tri ministre, tudi liberalci dobe enega. Nova vlada ne sme zasledovati oseb, ki so služili sedanji vladi.

Kdo bo novi ministerski predsednik na Ogerskem?

Ubogi Fejervary, ki je toliko časa še dosti srečno voziral v ogerski politiki, bo šel v penzijo. Dolgotrajnih zmed na Ogerskem je konec, ker je prišlo med krono in združenimi strankami do sprave pod zgoraj navedenim pogoji. Novo ministerstvo, v katerem morajo biti močno zastopane združene stranke ima nalogo, da uveljavi poleg volivne preosnove tudi lanske in letošnji proračun, načrt o rednih vojaških novicah in potrebne socialne in gospodarske predloge. V notranji politiki si je pa vlada pridržala proste roke. Tudi vojaško vprašanje ostane nerešeno. Sedaj ostane le še to vprašanje nerešeno, kdo bo vodil prehodno vlado, kdo bo prihodnji ministerski predsednik. Najprej se je močno mislilo, da bodo naložili breme Vekerlu, vsled česar so pa nastala nespornostna. Katoliška ljudska stranka na Ogerskem je namreč sredi teh pogajanj poslala na Dunaj odposlanstvo, ki je prosilo Košuta naj vpliva, da Vekerl ne bo ministerski predsednik, ker ga imajo ogerski katoličani v slabem spominu radi njegove cerkveno - politične politike. Odposlanstvo je izjavilo, da bi jim bil ljubši Šel. Košut je odposlanstvo svaril, naj ne napravljajo težkoč mirni rešitvi. Uspeh tega poslanstva je pa vendar ta, da je Vekerle odklonil sprejem mesta ministerskega predsednika s tem, da je stavil predlog, da morajo vsi voditelji združenih strank priti v novo ministerstvo. Nato je bil grof Andrašić pozvan k cesarju, ki je pozval Andrašića, naj sprejme ministersko predsedstvo. Andrašić se še ni odločil. Več prihodnjic!

Kako se zadnji čas množe stavke?

Ker se je pojavilo zadnje dni toliko stavk in se jih javlja še vedno mnogo novih, bo zanimalo marsikoga, da jih nekaj navedemo. V Ljubljani so stavkali zadnji teden krojaški pomočniki, na Dunaju tudi krojaški pomočniki in perice, poleg tega pa še čevljarji. Na Reki so stavkali pristaniški delavci, katera stavka je pa zadnji čas že malone končana. Na Francoskem stavka v kurijerskem rudarskem okrožju nad 43.000 rudarjev. Stavkujoči rudarji prirejajo demonstracije. Tudi v saških premogokopih se čimdalje bolj širi stavka rudarjev. Na dan izvažajo 1000 vagonov manj premoga, kakor v rednih razmerah. V Pensilvaniji, Indijani in Ilinoisu pa stavka po premogokopih 500.000 rudarjev. Boje se, da zaradi teh stavk poskoči cena premogu ne le v Ameriki, marveč tudi v Evropi. V Hamburgu so sklenili mornarji stavko. V Vratislavi stavkajo kočijaži. V Berlinu stavka 8000 slikarskih pomočnikov. V Poznanju so odpustili stavbeni podjetniki vse zidarje. V Libavi na Ruskem hočejo povzročiti agitatorji splošno stavko po tovarnah za žice in po

železniških delavnicah, a delavci ne marajo stavkati.

Razmere v Stari Srbiji.

V okolici Mitrovice se je dogodilo čudo, ki obstoja in tem, da se niso samo Arnavti odrekli ubijanja in ropanja Srbov, ampak so sklenili z njimi bratsko zvezo, naperjeno proti Turkom in njihovi oblasti. Povod k tej zvezi je novo vpeljani davek na živino, ki ga ne marajo plačati niti Arnavti niti Srbi. V ta namen se je vršilo več shodov med Srbi in Arnavti, kjer se je sklenilo, da se ta davek na noben način ne plača. Oba naroda sta se zaklela, da nečeta drug drugega izneveriti in postala nato odposlanca k poglavarju v Mitrovico. Ti so izjavili, da narod noče in ne more plačati novega davka, in če se vsa zadeva mirno ne reši, upre se z orožjem. Tako se je razširil upor po celi Stari Srbiji in pričakovati je, da popuste Turki od novovpeljanih davkov. Sprevideli bodo morda, da bi jih stalo ravno toliko ali najbrž še več, zadušenje takega upora, kakor bi znašal denar, ki bi ga nabrali z novimi davki. Tudi ovira Turke pri nastopu s silo razlog, da bi težko ostale države mirno gledale, kako se prelija po Balkanu večinoma krščanska kri.

Splošna, enaka in direktna volivna pravica za pruski deželni zbor — odklonjena.

Pruski deželni zbor je odklonil predlog svobodomiselncev, naj se vpelje splošna, enaka in direktna volivna pravica za pruski deželni zbor. Za splošno volivno pravico so glasovali svobodomiselnici, katoliško središče in Poljaki. Nato je odobrila zbornica predlog o pomnožitvi volivnih okrajev in o izpremembi predpisov pri volitvah.

Poslanske plače za nemški državni zbor.

Nemška vlada pa je pritrdila zahtevi nemškega državnega zbora, da se uvedejo plače za poslance. Vsak poslanec dobi letno 3000 mark to je po naše 3600 kron, a za vsako zamujeno sejo mu bodo odtegnili 30 mark t. j. 36 kron.

Švica proti anarhistom.

Švica svoj čas ni nastopala proti anarhistom. Trpela jih je, kakor tudi druge politične hudodelce. Imela je pa zato tudi mnogo sitnosti. Zato so pa sklenili v švicarskem narodnem svetu, da bodo kaznovali z ječo, ki javno pozivljajo, navajajo in slave hudodelstvo.

Živi izkopani.

O strašni nesreči, ki se je pripetila v Kurijerskih rudnikih na Francoskem, smo že v „Domoljubu“ poročali. Zadnji čas se je posrečilo izkopati nekaj zasutih rogov, iz katerih so rešili še nekaj živih rudarjev. Poročila o rešitvi rudarjev, o razmerah v francoskih rudnikih in o francoskih rudniških postavah so pa kruta obsodba francoske framasonske vlade in njenih ministrov. Ti moške se ne brigajo dosti za delavsko varnost in za postavodajo v rudnikih. A nečuvno je, da ni skrbela vlada niti za potrebno rešitev ponesrečenih rudarjev. In kako bi tudi? Saj imajo ti ljudje preveč

posla s protiversko gonjo in preganjanjem katoličanov. Kdo li naj potem še zahteva, da skrbe dejansko za delavstvo! Namesto, da bi se uvedlo odločno delo za rešitev rudarjev v Kurijeru, je vlada imela svojo pozornost obrnjeno le na izvrševanje ropanja cerkvenega premoženja. Danes je gotovo, da bi dobili v rudnikih še mnogo živih rudarjev, če bi rešilno delo krepko nadaljevali. V rovu št. 2 je rešilni oddelek zopet dobil 18 živih rudarjev. Pet od teh rudarjev je bilo tako izmučenih, da so jih morali nekaj časa pustiti v rudniku, ker bi med vožnjo umrli. Dali so jim potrebo pomoč, ko so pa prišli zdravniki, je bilo vseh pet rudarjev že mrtvih. Tudi iz drugih rogov so dobili izmed velike množine mrtvecev še nekaj živih rudarjev.

Rusije.

Iz Rige poročajo, da je napadla tolpa desetih ljudi občinsko hišo v Binkendorfu blizu Rige, umorila orožnika, uničila vse spise in oropala blagajno. — V Čirihu so prijeli nekega popolnoma pijanega Rusa, ki je izpovedal, ko se je streznil, da je on načeljeval tolpi, ki je oropala „Moskovsko kreditno društvo“. Njegov kovčeg je bil natlačen z ruskimi bankovci. Izročen bo najbrže ruskim oblastim. — Politični jetniki v butinskih zaporih so sklenili, da prično s stradanjem, ako jih ne zaslišijo v gotovem času in jim ne naznanijo vzrokov, zakaj so jih zaprli. Ker jim niso ugodili, so pričeli 5. aprila s stavko in nočejo ničesar zavzeti. Poroča se tudi, da so odkrili v Moskvi skrivno tiskarno in fotografski zavod. Zaplenili so mnogo prekucijskih spisov s slikami in tri bombe. Zaprli so štiri osebe, med njimi tudi dve ženski. V nekem stanovanju v Moskvi je zaplenila policija 700 patron, smodnik in pripravo za izdelovanje patron.

Novo rusko bojno brodogradje.

Predlogi mornariškega sveta, ki se tičejo poprav in preuredb ruskega brodogradja, je car potrdil. Po teh načrtih bo dobila Rusija do leta 1914 v Baltičkem morju brodogradje, ki bo sestajalo iz devet oklopnih, štirih križark prvega reda, 18 torpednih rušilcev in deset podmorskih čolnov. Do istega časa bo imela v Črnem morju 3 oklopnice, 7 križark prvega reda in 28 torpednih rušilcev. Stroški za obnovo mornarice se računajo na milijardo rubljev; letno bo žrtvovala v ta namen Rusija 112 milijonov rubljev.

LISTEK.

Veliki teden.

(V. Kosmak.)

I. Veliki petek.

Dragi bravec! Te vrstice ti pišem v bolnišnici, kjer bivam že teden dni, dasi nisem nevarno bolan. Zdravnik me tolaži, da bom kmalu ozdravel, in tudi sam se čutim že precej boljšega.

V sobi so z menoj vred še trije drugi bolniki. Neki dninar, stari vojak z ozeb-

limi nogami in črevljarski pomočnik z rano na nogi.

Imamo se še precej dobro. Stari vojak sedi vedno na postelji in kaj pripoveduje. Bil je veliko po svetu in je mnogo skusil. Jaz se prav rad pogovarjam z njim, ker je skoz in skoz dobra in poštna duša.

Včeraj popoldne nas je prišel pregledat zdravnik. Črevljariju je rekel, da mu mora bolečino prerezati, a ta se je začel jeziti in kleti, da ne pusti tega na noben način. Toda zdravnik je poklical dva hlapca, ki sta ga trdno prijela, šek, šek, prerezal je zdravnik bolečino, da je odtekel gnoj, črevljarij je pa cvilil na vse kriplje. Stari vojak ga je pomilovalno gledal po strani in dejal:

»Takah kričaveč nemaram videti veliko. Prerežejo mu majhno oteklinco, pa kriči, kot bi ga iz kože devali. Videl sem že drugačne operacije, pa bolniki niso polovico toliko kričali.«

»Kje ste to videli?« vprašal sem radovedno svojega znanca.

»Hm, kje? Saj sem služil pod Radec-kijem. To vam je bil general! Ta bi bil Prusom pokazal! Kadar je on poveljeval — to je šlo, da je bilo veselje za vsakega, ki je bil zraven.«

»Bog mu daj večno slavo,« sem pripomnil skromno.

»Da, da, Bog mu jo daj! Njemu jo je dal gotovo! Takih vojskovod je malo! Kadar slišim igrati njegovo koračnico, vselej mi stopijo solze v oči, četudi sem že star.«

»Kaj pa ste mi mislili prej povedati o onih bolnikih, ki so tako moško in potrpežljivo prestali težke operacije?«

»Aha! To bi radi vedeli. Le čakajte, vse vam povem.«

»Ko je bila vojska končana, moral sem iti v bolnišnico. Bilo je tam bolnih in ranjenih, da je bilo groza. Usmiljenke niso mogle vsem streči, zato smo morali pomagati v bolnišnicah tudi vojaki. To vam je bilo joka in stoka! Duhovnik je hodil v enomer od postelje do postelje, tolažil, učil in spovedoval bolnike. Vsak trenutek je kdo umrl. Položili so ga v rakev, odnesli na pokopališče in ga vrgli v grob, rakev pa prinesli nazaj, da je bila pripravljena takoj za drugega.

Bil je v tej bolnišnici — bilo je to na Tirolskem — tudi neki topničar. Ime mu je bilo Karol, kako pa se je pisal, že ne vem več. Kdo bi si neki mogel zapomniti toliko imen. Čakajte, morda si ga domislim vse eno. Karol — Karol —

»Nič se ne trudite, saj na imenu tukaj ni vse ležeti, kar pripovedujte!«

»Saj je res. Ta Karol torej je bil v bolnišnici, ker je imel hudo rano na roki. Zadel ga je bila italijanska krogla ravno nad komolcem. Revež se je zvičal boleti, in ko so mu rekli zdravniki, da mu morajo odrezati roko, drugače je njegovo življenje v nevarnosti, se je stresel po vsem životu. A res — druge pomoči ni bilo zanj.

Položili so ga na mizo v operacijski sobi. Hoteli so ga omamiti, da ne bi čutil strašnih bolečin, a tega ni dovolil.

Stokal je, da je bilo groza, ko je zdravnik pripravljajl nože. Usmiljenka mu,

je brisala pot s čela. V tem trenutku je zadrdrala v bolniški cerkvi ragla. »Kaj pa pomeni to?« vprašal je Karol usmiljenko. »Tri je ura; danes je veliki petek. Ob tej uri je umrl Jezus Kristus za nas na križu. Spomnite se nanj, koliko je trpel, in darujte mu svoje bolečine.« Vojaku so stopile solze v oči. Prijel je z desnico prestreljeno levico, jo dvignil in dejal s slovesnim glasom: »Jezus Kristus, Tebi darujem to ranjeno roko! Zdravniki, režite!«

Zdravniki so rezali, usmiljenka je molila, mi pa smo gledali tiho in nemo pretresljiv prizor.

Ko je ragla odraglala, je odložil zdravnik, ki je odrezal roko, orodje in rekel drugim: »Zavezite!«, se obrnil proč in si otrl skrivaj solzo z oči. Videč, da sem ga opazoval, se je obrnil k meni: »Kaj zijaš mene? Tega glej in se nauči, kak mora biti vojak!«

Pripovedovavec je sklonil glavo, črevljarski pomočnik je utihnil in dninar, ki je imel mrzlico, je prišel polglasno moliti. Zdelo se mi je, kot bi angelj miru plaval po sobi.

O sveta vera! Kaj bi bili mi revni zemljani brez tebe? Ti si svitlo solnce, ki prodira oblake in sveti popotniku na temni cesti. Ti tolažiš žalostnega, zakrknjenemu grešniku vzbujáš oglušelo vest, ti si lačnemu mana v puščavi, žejnemu vrelec žive vode, ti si slabotnemu trden steber opore, ti si slencu svetla luč, bolniku blažilen balzam. Ti si človeku svetovavka v dvomih, varuhinja v bojih, v boleznih tolažnica, ob smrti pa stojiš pri njem kot angelj, ki mu hladi vroče čelo in ki ga napolnjuje s sladko tolažbo.

O sveta vera, kaj bi bili mi revni zemljani brez tebe!

II. Velika sobota.

Pomlad je razprostrla svoja krila nad zemljo, kakor angelj svoje peroti nad otroško zibelko. Z daljnih krajev so se vrnile ptice, da bi jo pozdravile s svojim pomladanskim petjem. Trobentice in vijolice so radovedno začele stegovati glavice iz zemlje, da bi videle pomlad in občutile njen nežni poljub.

Okrog hiš in po travnikih skačejo otroci, piskajo na vrbove piščalke in pomladno veselje jim žari iz nedolžnih oči. Tudi starcem in starkam je oživelo srce kakor prerajeno, in vsi radostno pozdravljajo prijazno pomlad.

V mali koči sedi pri oknu starka z molkom v roki, pri peči ziblje mlada žena molče svoje dete.

Velika sobota je. Povsodi se kaže radostno pripravljajl na vesele velikonočne praznike, ki jih že vse, staro in mlado, tako željno pričakuje. Mladenci veselo prepevajo pri svojih opravkih okrog skednjav, mladenke prepevajo po dvoriščih, pridne gospodinje pa pripravljajo pihu in kolač, da se bode nesel k blagoslovu.

A starka in mlada žena v koči nič ne pripravljata za praznike, niti zakurjeno ni v peči. Tiho in žalostno sedite in solze ilma teko po obrazu, kakor bi vsa njuna radost, vsa sreča ležala v grobu, kakor

umrli Zveličar. Pripravljale bi sicer za praznike, a nimate kaj, kar bi pripravljale, in nobenega, za kogar bi pripravljale. Že davno je njuna hrana lekruh bridkosti, ki pa ne tekne, naj bo črn ali bel. Čemu tudi peči kolače, ki bi bili porošeni s solzami?

Po dolgem molku je starka globoko vzdihnila:

»Bog ve, kako bo neki naš siromak obhajal te praznike?«

»Ravno nanj sem tudi jaz mislila,« dejala je z žalostnim glasom mlada žena. »Sanjalo se mi je nocoj o njem. Priletela je lastovka s pisemcem v kljunu in sedla na okno. Radostna sem ji odprla, vzela pisimo v roke in je odprla. Bilo je od našega Jožefa. Vsa vesela sem glasno vzkliknila in pri tem sem se vzbudila.«

»To je dobro znamenje,« dejala je starka. »Lastovka je sveta ptica in ne prinese nesreče. Morda se Jožef kmalu vrne.«

Mlada mati je sklenila roki, se ozrla k nebu ter vroče vzdihnila:

»Daj ljubi Bog, da bi prišel saj ob praznikih domov, drugače si ne morem misliti, da bi bila Velika noč.«

»Me sve najbolj nesrečni. Kovačev je prišel domov, Andrejkov tudi, Mejačev tudi, samo našega še ni.«

»Bog ve, morda je še v bolnišnici?«

»Ne verjamem, saj je pisal, da je že boljši, da se mu je rana, ki jo je dobil v vojski, že zacelila in da čaka samo še, da dobi toliko moči, da se bo mogel podati proti domu. — Toda, kako bi ga sprejele, če bi prišel? V hiši ni niti perišča moke, niti žlice masla.«

»O kaj to,« zamahnila je mlada žena z roko, »saj bi dobile kaj na posodo, in če tudi prodam praznično obleko, samo da bi se malo speklo in nacvrlo, če bi res prišel Jožef.«

Zunaj so se začuli koraki in v sobo je stopila stara Kovačevka. Pozdravila je prijazno, pogledala okrog po sobi in se začudila:

»Ljudje božji! Kaj pa počnete? Pri vas se čisto nič ne pozna, da je jutri Velika nedelja!«

»Pri nas je vseeno, velika nedelja ali veliki petek, vedno je le žalost v naši hiši.«

»Ali vam ni Jožef nič pisal?«

»Že pet tednov nič.«

»Revež, Bog ve, kako se mu godi! Popoldne je bil pri nas župan in pravil, da je bral v časopisu, da vojska še ne bo tako hitro končana in da so odrinili vojaki dalje proti — ne vem, kako je že rekel.«

»To je lepa tolažba za naju,« je vzdihnila starka prestrašena.

Mlada žena je prebledela, vzela dete iz zibelke in je vroče stisnila k sebi.

»Torej moje sanje res nekaj pomenijo,« zašepetala je mlada mati, »v pismu je brčkone bilo, da odide Jožef zopet dalje med bojni grom in žvižgajoče kroglice. Ubogi moj mož!«

V farni cerkvi so žalostno zazvonili zvonovi, vabeč vernike k slovesnemu vstajenju Zveličarja.

»Ali tudi k vstajenju ne pojdete?« je vprašala Kovačevka. »Že zvoní. Na Boga nikar ne pozabite, da tudi on na vaju ne pozabi!«

»Kaj? K vstajenju da ne bi šle? Saj nisve judinje,« odvrnila je starka odločno. »A kar je res, je pa res, da človek v hudi žalosti tudi za molitev nima pravega veselja.«

Kovačevka je odšla, starka pa se je začela opravljati v praznično obleko. Odšla je v cerkev, mlada pa je šla z detom vun na vrt, da bi saj od daleč videla procesijo, ker z otrokom ni mogla v cerkev.

Zvonovi so zadoneli vdruči. Iz cerkve se je začela pomikati slovesna procesija. Bandera so vihrala, ministranti so zvončkali, pevci so zapeli veselo velikonočno pesem: »Zveličar naš je vstal iz groba« in pod nebom je stopala duhovščina v najbolj prazničnih oblekah z Najsvetejšim.

Videli ste gotovo že take procesije, in ni mi je treba še bolj natanko opisovati. Saj se ono, kar je pri tem najkrasnejšega, kar je Bogu najljubšega, pobožnost in sveto veselje vernikov, to se niti ne da popisati.

Mlada žena je pokleknila na vrtu poleg bezgovega drevesa, naslonila se ob deblo in s solznimi očmi zrla na zlato monštranco, ki se je lesketala v žarkih zahajajočega solca in v kateri se je skrivala največja in najsvetejša skrivnost naše vere.

Ko je tako nepremično klečala in se je njena duša na perutih vroče molitve dvignila visoko proti nebu, so se začuli za njo tihi koraki, ki jih pa ona ni zapazila. Ko je zaslišala za seboj glasenjok, se je prestrašena ozrla — za njo je stal v obnošenem vojaškem plašču bled in prepaden mož.

»Jožef!« vzkliknila je glasno in mu padla okrog vratu.

Od cerkve sem pa je donelo ubrano petje: »Zveličar naš je vstal iz groba, vesel prepevaj, o kristijan!«

III. Velika nedelja.

Kristus je vstal! Aleluja!

Solnce je priplavalo izza gora in radostno se ozira z modrega neba na zemljo, ki se raduje v velikonočnem veselju. S svojimi gorkimi žarki poljublja prve cvetlice, ki so priklile na dan, boža perutnice veselim pticam pevkam, ki se vesele gorke pomladi in pojejo veličastno pesem Bogu stvarniku. Danes pa je njih petje še bolj glasno in veselo, kot bi se zavedali pevci krilatci, da je velika nedelja.

Veličastno so zadoneli zvonovi pri tarni cerkvi. Iz sveže pobeljenih hiš so se začele prikazovati praznično oblečeni ljudje; na obrazu jim sijajo velikonočno veselje, prijazno se pozdravljajo in ogovarjajo in stopajo skupno proti cerkvi.

Hram Gospodov je bil okrašen kot še nikoli. Gospod župnik je stopil na prižnico, zvesto so obračali verniki nanj svoje oči, pozdravil je zbrane poslušavce z znanim krščanskim pozdravom in pričel svoj govor:

»Vstal je, ni ga tukaj.«

Sivolasega gospoda župnika je prešinila mladostna svežost in navdušenost. Vznešeno je govoril ljudstvu o Jezusu, ki

so ga pribili na križ zlobni pismarji in farizeji, a On je vstal z lastno močjo od smrti kot zmagovalec nad grehom in smrtjo.

»Kakor je bilo v starem zakonu darovano jagnje za grehe izraelskega ljudstva in je veliki duhovnik stopil enkrat v letu v najsvetejše v templu Gospodovem in pokropil s krvjo jagnjetovo skrinjo zaveze, tako je Jezus Kristus, najvišji duhovnik nove zaveze, daroval samega sebe nebeškemu Očetu za grehe celega človeštva. Izdihnil je svojo dušo na svetem Križu in s svojo krvjo takorekoč pokropil tron vsemogočnega Boga in spravil z revnim človeštvom. In mrak božje jeze je zginil z obličja božjega, nebo se je razveselilo v neizmernem veselju, rajska vrata so se odprla na stečaj zavrženemu človeštvu. Zveličar je vstal od mrtvih in šel s slavo in veličastvom v nebeško zmago-slavje. Pokazal nam je pot, po kateri moramo hoditi za njim.

Vstani tedaj i ti, kristijan, iz groba pregreh in stopaj po potu, ki ti ga je pokazal Zveličar, proti nebeški domovini. Ne boj se, ne obupaj! On je umrl za vse grehe, umrl tudi za tvoje. In če bi bili tvoji grehi še tako veliki, če si zatiral sirote, delal krivico tvojemu bližnjemu, napravil svoje imetje in življenje v pregrehah, tudi za te grehe je umrl Zveličar. Torej vstani, delaj pokoro in našel boš mir svoji duši. Vstani, zapusti grešno pot, po kateri si hodil doslej kesaj se in nebo se bo veselilo nad teboj bolj kot nad devetindevedesetimi pravičniki.«

Pod korom je slonel ob stebru potr mož, razmršenih las in obupnega pogleda. Mračno je gledal pred se na tla. Pri zadnjih besedah je dvignil svoje oči in jih uprl v govornika in dve debeli solzi ste stekli po njegovem licu. —

Po maši je prišel cerkovnik klicat župnika v spovednico in kmalu je tudi duša zastarene grešnika, na novo prenovljena in oživljena navdušeno pela veličastno alelujo.

Pozno a ne prepozno.

Poljski spisal Wladislaw Strowski, Poslovenil F.

Skočil je v hlev in zbudil hlapca ter mu ukazal izgnati živino in konje iz hleva. Midva z Marico sva medtem znesla iz hiše, kolikor se je dalo. Zbudili so se tudi sosedje in prihiteli iz hiš, a namesto da bi hitro gasili in nam pomagali kako stvar rešiti, so začeli kričati, zdihovati, jokati, in še posebno ženske so tulile, kot za stavo. Tudi Katarina in Liza sta se zbudile in prihitele nam pomagat, dasi je njiju koč pretila največja nevarnost.

Bilo je že veliko ljudi okrog požara, a razen nekaterih mladenčev ni nobeden pomagal gasiti.

V tem je prihitel zraven županov hlapec Lovro z nekaj tovariši in vdeč Marico vso obupano in objokano, je že od daleč vpil:

»Nič se ne boj, Marica, mi bomo rešili, kar se bo le dalo.«

»O, prosim te, Lovro, stori, kar je mogoče, in nadzoruj tudi malo ljudi, dru-

gače bodo pri gašenju več poškodovali, kot rešili.«

»Kaj pa želiš, da napravim najprv, povej, Marica, vem da najbolje veš to, kot mi.«

»Pošlji jih hitro nekaj po lestve in škafe, drugi naj hitro pristavijo tani našo lestvo k Lizini koči in naj splezajo na streho, da se ogenj ne razširi tja. Druge postavi v vrsto, naj hitro podajajo vodo iz rok v roko.«

Komaj je Marica v eni sapi končala ta navodila, je že kričal Lovro:

»Hitro po lestve in škafe, drugi na streho!«

Skočil je pred ljudi, ki so samo zijala prodajala in jih začel preganjati:

»Kaj stojite in zijate, kot bi videli prikazen? Ali ne vidite, da je vsa vas v nevarnosti? Hitro vodo nosit!«

Zdaj šele so se ljudje zdramili k delu. Med tem je pritekel tudi župan in začel ljudi priganjati z ne posebno izbranimi besedami. Tako so z velikim trudom uvrstili ljudi v dve vrsti, ki ste segali do bližnjega potoka. Ena vrsta je podajala škafe z vodo, druga je vračala prazne posode. Tako so dobivali oni, ki so bili na strehi, dovolj vode.

Ko je župan videl, da je naša hiša izgubljena, je ukazal s tem večjo pridnostjo gasiti Lizino koč, ki je bila tudi že v plamenu, in naš kozolec, ki je stal nedaleč proč od hiše. Naša hiša in hlev sta tudi res pogorela, a otehi smo kozolec in Lizino poslopje.

Županov Lovro je delal s čudovito pridnostjo in gorečnostjo. Povsodi je bil, povsodi ukazoval in bodril ljudi k vztrajnosti.

Župan je ukazal postaviti stražo k pogorišču in paziti, da ponoči zopet ne izbruhne ogenj, Lovro in več drugih je prostovoljno prevzelo ta posel.

Ker je glavna nevarnost že minila, so začeli nositi razne stvari v Lizino koč nazaj.

Liza je med tem stopila k očetu in rekla:

»Samo Marici se imam zahvaliti, da imam še svojo koč. Naj bo torej odzdej z naprej obenem tudi vaša, dokler si ne sezidate novega bivališča. Majhna je sicer, pa bomo imeli vsi dovolj prostora notri.«

Očetu, ki ni nikdar bival pod tujo se je skoraj milo storilo pri teh besedah in prijazno je odklonil ponujano gostoljubnost:

»Lepo se vam zahvalim za vašo prijaznost, a silno nerad vam delam nadlego. Saj je zima še daleč, do takrat bomo že spet pod lastno streho, če Bog da. Med tem časom bomo pa za silo napravili malo zavetja pod kozolcem.«

Marica pa je začela očeta pregovarjati, naj se uda. Noči postajajo že bolj hladne in nezdavno bi bilo, spati pod kozolcem. France odide v šolo in samo dva bote Liza in Katarina gotovo vzele in brez nadlege sprejele pod streho.

Temu prigovarjanju se je slednjič oče udal in tudi naše stvari so zjutraj začeli znašati pod Lizino streho.

Razgled po domovini.

Izjava Slov. Ljud. Stranke.

V svoji seji dne 9. t. m. je sklenil izvrševalni odbor »Slovenske ljudske stranke« sledeče:

I.

Stoječ na stališču splošne in enake volilne pravice, odobrava stranka povsem postopanje deželnozborskega kluba »Slov. Ljudske Stranke« v zadnjem zasedanju deželnega zbora kranjskega.

II.

Ugotovi se, da so koncesije deželnozborskega kluba »Slov. Ljud. Stranke«, koje je bil voljen napraviti gledé sprememb deželnozborskega volilnega reda na korist liberalni stranki, ugasnile, ker niso bile od liberalne stranke ob določenem roku sprejete.

Stranka odklanja odslej vsako pogajanje in vsak kompromis v tej zadevi in bode z najostrejšimi sredstvi nadaljevala boj za volilno pravico ljudstva.

III.

C. kr. vlada se pozivlje, da nemudoma izvrši v polnem obsegu resolucijo deželnega zbora kranjskega z dne 17. novembra 1905 gledé preosnove deželnega reda in deželnega volilnega reda.

IV.

Napram izmišljenim, lažnjivim in naravnost smešnim liberalnim trditvam se konstatuje, da mej »Slovensko ljudsko stranko« in Nemci ne obstoji nikakršna zveza.

»Slov. ljud. stranka« bode slej ko prej delala popolnoma neodvisno politiko in pobijala z vsemi zakonitimi sredstvi vsako stranko, ki se zoperstavi pravicam slovenskega ljudstva.

Na dan! Liberalni sleparji, ki nočejo ljudstvu priznati niti te mrve pravic, kar jim jih obeta vladna predloga, nameravajo sklicevati shode o velikonočnih praznikih. Po deželi pošiljajo pisma, kjer naganjajo svojeredke pristaše, naj priredeshode. Pazite nanje po vseh krajih in pokazite jim, da lažnjivi izdajavci nimajo besede med nami! Proč z liberalci! Ob tla sovražniki našega kmeta! Pohodite drhal sebičnih ljudskih izsesovalcev!

Zveza z Nemci. Naši liberalci so v deželnem zboru zvezani z Nemci. Ž njihovi glasovi je izvoljen v deželni odbor Grasselli, tako da imajo zdaj proti nam večino. Ta večina je poslala Nemca grofa Barbo v deželni šolski svet. Ko se je šlo za volivno preosnovo v deželni zbor, so Nemci poskrbeli zase in zahtevali, da ostane to, kar imajo zdaj, neizpremenjeno. Zdaj pa lažejo liberalci, da je »Slovenska ljudska stranka« zvezana z Nemci, da je dr. Šusteršič izdal Korošce in Štajerce in druge take neumnosti. Lopovi so povsod enaki. Kakršen je sam, tako sodi o drugih.

Razlika med obštrukcijo naših poslancev in zadnjo obštrukcijo liberalcev

je velika. Naši poslanci so posegli po tem skrajnem sredstvu, da bi pomagali kmetu do tiste pravice, katera mu gre v naši deželi. Obštruirali so, ker so hoteli liberalci združeni z Nemci kmeta popolnoma potisniti v kot. Sedaj pa, ko je prišlo do tega, da dobi slovenski kmet več zastopnikov v deželnem zboru, so začeli liberalni poslanci, ki zastopajo mesta in med temi tudi liberalni poslanec Božič, katerega so poslali v deželni zbor liberalni kmetje iz vipavskih in idrijskih krajev, obštruirati in preprečili vladno predlogo, po kateri bi bilo mogoče doseči redno delovanje deželnega zbora. Če po tem grdem in vse obsodbe vrednem dejanju še ne spregledajo nekateri zaslepljenci tega, da so liberalci smrtni sovražniki kmetskega stanu, potem jim ne moremo več pomagati. Za take ljudi ni nikakega pomočka več.

Liberalno obštrukcijo, ki je bila uprizorjena zato, da se prepreči razširjanje volivne pravice, obsojajo premnogi jako vplivni časopisi slovenski, hrvaški in nemški. Celó največji socialnodemokratski delavski list, ki izhaja na Dunaju, jako ostro piše proti liberalnim slovenskim poslancem, ki ne privoščijo ne kmetu in ne delavcu najmanjše pravice.

Liberalna stranka se je po zapnem shodu takole sestavila: Načelnik je župan Hribar, prvi podpredsednik dr. Ivan Tavčar, drugi podpredsednik je dr. Vladimir Ravnikar. Ta mož je zelo zabavljaj starim liberalcem, a sedaj ko so ga vzeli v odbor, je pozabil na vse bolečine, ki mu jih je povzročil svoj čas »Slovenski Narod« in pohlevno bo sedel poleg dr. Tavčarja in pritrjeval vsemu, kar je prej obsojal. Iz odbora je izstopil Gustav Pirc, katerega smo v zadnji številki nekoliko pokračili. V odboru sta med drugimi tudi mesar Kozak in Jože Turk po domače Bolčev Pepe. Ta je postal jako radodaren. Pripoveduje se namreč, da kaj rad napaja svoje sosedo okoli grajščine Glavnik. Hoče jih menda počasi pripraviti za liberalno stranko, naj bodo le pozorni. Bolčev Pepe je zviti kot kozji rog. Bomo videli, koliko bo liberalna stranka pod načelstvom Hribarjevim napredovala.

Nesreče. Na Katarini Plešec iz Železnikov je v Metliki zgorela obleka. Kako je bilo to mogoče, še ni dognano. Govori se, da je bila nekoliko slaboumna, drugi zopet trdijo, da je bila s petrolejem polita in zažgana. Žena je umrla valed opeklin.

— V Novem mestu se je ubil neki mož Lesjak iz Gotne vasi. Padel je najbrže vinjen za mrtvašnico raz škarpo in si prebil črepinjo. — V bližini Št. Petra pri Novem mestu so našli umorjenega zidarja Hacinca iz Bršljina. Morilec ga je tudi oropal. Umoril ga je menda nek drug zidar, ki mu je bil nevoščljiv radi dela, ki mu ga je prevzel.

Občinske volitve po Kranjskem so v mnogih krajih donesle liberalcem hude poraze. Z veseljem se spominjamo občinskih volitev na Jesenicah, v Knežaku, v Sodražici, v Medvodah, kjer so naši vrli možje pošteno naklestili liberalce, dasi so ti napeli vse moči in rabili vsa nedovoljena sredstva, da se obdrže, toda proti našim združenim korenjakom, ki so stali te dni kot zid niso ničesar zmogli. — Hud poraz so priredili dne 30. marca katoliški možje in pristaši naše Slovenske Ljudske Stranke liberalcem na Brezovici pri Ljubljani. Tudi tu so imeli do sedaj občino v rokah liberalci, a sedaj so imenitno pogoreli, v vseh treh razredih so zmagali naši pristaši. — V Cerkljah na Dolenjskem, tej veliki občini so zmagali tudi vrli katoliški narodnjaki in izvolili za župana trgovca g. Marinceka. Slava zavednim slovenskim občinam, ki se kar po vrsti otrešajo brezverskih liberalcev in jih mečejo med staro šaro. Te občine naj bodo izgled tudi onim, kjer morda še vlada liberalna banda.

Umrl je v Lukovem dolu pri Vinid veleč. g. župnik Vinko Čadež iz senjsko modruške škofije. Rojen je bil 22. januarja 1865 l., v mašnika posvečen l. 1889. Svetila mu večna luč!

Dobro zaušnico so priložili možje vrhniškemu županu Gabrijelu Jelovšek, kot načelniku cestnega odbora. Pri novih volitvah ni dobil niti enega glasa. Izvoljen je bil izmed osmih glasov s sedmimi vrli župan polhovgraški g. Valentin Rihar. Naši kmetski možje so začeli zadnji čas korenito pospravljati liberalce iz vseh zastopov. Tako je prav!

Cena petroleju se je znižala za 3 K pri 100 kg.

Liberalne gospe ljubljanske jako čislejo liberalnega državnega poslanca dr. Ferjančiča, odkar je rekel, da mu je razporoka zelo simpatična. V znak hvaležnosti za to izjavo so mu nekatere ozaljšale kravji zvonec, na katerega je prav pridno zvonil v deželnem zboru kranjskem s trakom modre barve, kot znamenjem upanja.

Ljubljana šteje sedaj z vojaštvom okrog 40.000 vseh prebivalcev.

Prav jo je pogodil nek kmet iz ljubljanske okolice, ki je videl liberalce razsajati v deželni zboru, da bi preprečili razširjenje volivne pravice, s katero bi si kmet opomogel v deželi, ko je rekel: Liberalci si danes trobijo svoj pogrebni „marš“. Ravno s to obstrukcijo so liberalci sijajno dokazali, da nočejo pustiti kmetu niti trohice pravice in da ga hočejo še nadalje tlačiti. Toda to ne bo tako gladko šlo.

Pozor tamburaši! Izišle so sledeče partiture in sicer Kuropatkinova koračnica od dr. Hruze, K 120; Smjesa srbskih pjesama, veliki potpouri od dr. Hruze, K 4—; „U boj“, koračnica od dr. Hruze, K 120; Proljetni san, konc. melodija od dr. Hruze, K 2—; Album hrv. nar. pjesama sa podmetuntima riječina od dr. Hruze K 2—; Album srb. nar. pjesama sa podmet. riječima od dr. Hruze K 2—; Album bosanskih nar. pjesama od dr. Hruze K 160; v tisku se nahajajo sledeči albumi za bračl. Album slovenskih nar. pesmi; Album slov. ljudskih pesmi; Album ruskih pesmi; Album čeških narodnih pesmi; Album mednarodnih pesmi, vse s podloženim besedilom one narodnosti, katere je pesem. Vse te partiture se morejo dobiti samo pri prvi sisaški tvornici tamburic J. Stjepušina v Sisku.

»Cepec« ali »pipek«? V neki župniji so se obhajale duhovne vaje, pri katerih je vse govore prevzel neki postrežljivi duhovnik, ki je od ranega jutra do poznega večera neumorno deloval v spovednici in na leci. Ko pa domači župnik pošlje v tobakarno po cigare, jih zavije dotični tobakarnar v cunj „Sl. Naroda“, v katerem je bil dotični voditelj duhovnih vaj grdo napaden. Ne vemo, ali je ta tobakarnar sirov in zarobljen cepec, ali pa nedolžen pipek. Mi smo mnenja, da je le pipek.

Umeščen je bil pretekli petek na župnijo Hrenovice č. g. Ivan Zupan doslej ondi župnik upravitelj. Premeščen je č. g. Mihael Zevnik, mestni kaplan v Črnomlju za m. kaplana v Idrijo.

Liberalna omika. Liberalci imajo sebe za najbolj omikane ljudi na svetu, vsi drugi so jim neomikana, nerazsodna masa. Kako so pa ti ljudje v resnici omikani, so pokazali za časa zasedanja deželnega zbora kranjskega. K seji je prišel tudi premilostni gospod knezožkof dr. Jeglič, da bi bil oddal svoj glas v prilog kmeta, a liberalni trobentači so začeli pobalinsko igrati na godala pred škofom. Po Ljubljani se je splošno govorilo, da so hoteli premilostnega dejansko napasti. Tudi dr. Šuster-

šiča je pričakovala nahujskana liberalna svojat, na čelu ji nekdanji medvodski birt Kolenec, da bi ga bila napadla. Svojo omiko so pokazali liberalci pretečeno soboto na shodu, ki so ga sklicali v „Mestni Dom“. Tu so tako zabavljali čez kmečke poslance, da se takih zabavljic ne sliši niti po žganjarskih beznicah. Nekaj naših mož, ki so prišli na shod, so ti „omikanci“ s surovo silo vrgli iz dvorane. O g. predsedniku Schwarzu so pisali tako nersramno po „Narodu“, da se mora ta pisava vsakemu poštenemu človeku gnjusiti v dno duše. In vendar hočejo veljati ti liberalni pujsi za omikance! Kdo se ne smeje!

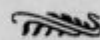
Umrli je v Št. Jurju na Štajerskem na svojem posestvu nagle smrti g. vitez Berks, državni in deželni poslanec. Pripadal je v državnem zboru „Slovanski zvezi“ v kateri so zbrani vsi slovenski katoliški poslanci. Znan je tudi na Kranjskem. Pri zadnjem katoliškem shodu v Ljubljani je bil izvoljen za podpredsednika. Naj mu sveti večna luč!

Nova naredba brambovskega ministrstva. Za kar so se dolgo trudili naši vrli poslanci, se je sedaj vendar doseglo. Brambovsko ministrstvo je namreč odredilo, da bodo kmečki rezervisti klicani k orožnim vajam ob takem času, kadar ni doma nujnega dela. Ta odločba je silno modra in jo bodo z veseljem pozdravili vsi kmetijski gospodarji, ki so morali pošiljati ob času najhujšega poljskega dela svoje sinove k orožnim vajam.

Se dve zmagi. Na Colu pri Vipavi so premagali naši ljudje liberalce v dveh razredih pri občinskih volitvah. Dosedaj so tu paševali samo liberalci. — Enak poraz so doživeli liberalci tudi pri sv. Križu pri Kostanjevici. Niti enega liberalca ni volilo pošteno krščansko ljudstvo v odbor.

Bisernice iz belokranjskega narodnega zaklada. V Adlešičih nabral Ivan Sašelj. Založilo Katol. tiskovno društvo, 1906. Cena 2 K. — Naroča se v Katol. Bukvarni v Ljubljani. — Kdor prebere to knjižico, temu stopi pred oči popolni Belokranjec: Čudovit in bogat po svojem jeziku, originalen po svojih pregovorih, zdaj vesel in razposajen v svojih popevčicah in nato strog in moralizujoč v pobožnih verzih. Ne moremo dovolj pohvaliti te srečne misli, da je treba izdati belokranjsko narodno blago posebej. Tu je ležal zaklad, ki ga je še mogel dvigniti sedanji rod, prihodnjemu pa bo morda že nedostopen in izgubljen. Če s nabere narodnega blaga iz Bele Krajine še več, smo prepričani, da ne ostane brez vpliva zlasti na razvoj našega pesništva in književnega

jezika. Nekatere lirične pesmi so pravi biseri v tej zbirki in težko bi jim bilo dobiti v celi Štrekljevi zbirki enakih. Ako pojdejo naši mladi pesniki sem v šolo, bi nastopila naša umetna pesem edino pravo pot, ker se bo naučila one narodne ljubkosti in priprostosti ter se navzela one toplote čustvanja, ki je sedaj zastoj iščemo med mladimi. Zato lahko rečemo, da je izdana zbirka prva podlaga za veliko šolo pesnikov, kot so si jo sezidali že vsi večji narodi, v katero so hodili vsi največji talenti. Menimo, da v tem oziru ne moremo dovolj povdarjati pomena te knjižice. — A še bogatejši vir je ona za jezikoslovca. Ne le obširen besednjak na koncu zbirke, ampak vsak verz nam diha belokranjske moči in živahnosti, ki ni nikoli v zadregi za nenavadno lehak in obenem lep izraz. Ta krasni jezik že izumira in velika škoda bi bila, da bi izumrl brez koristi za slovenski književni jezik, ki se ob njem lahko oživi, okrepi in obogati. — Sploh je cela knjiga kakor lepa, nenavadna pesem iz skritega kota naše domovine, a pesem, ki izzveni in umrje vsak trenutek. Priporočamo knjigo zlasti Belokranjcem v tujini, ki jim bo kakor lepe sanje o domačih lozah in vinogradih. — G. Sašelj se je potrudil, da je ohranil jeziku v besedah in oblikah popolnoma belokranjski značaj. Zbirka je sestavljena skrbno in z velikim razumevanjem dane naloge ter služi gospodu nabiralcu v veliko čast, a nam v še večje veselje. Naroča se v „Kat. Bukvarni“ v Ljubljani za 2 K.

Gorenjske novice. iz Selške doline.

g Dražgoše. Na tem griču živi bralno društvo prav posebne vrste. Ustanovnik in vodnik mu je nadučitelj Stupca, srčan prijatelj znanega kapunčka Grmek. Najlepša lastnost g. Stupce je njegova imenitna in debela postava, ki priča, da se v kljub občnemu pritoževanju iz učiteljskih krogih o njihovem obupnem stanju njemu ne godi preslabo. V bralnem društvu je g. Stupca neomejeni gospod, ki mu ne sme noben ud ničesar reči. Katoliškega lista ne pusti Stupca nobenega v društvu. Pri zadnjem občnem zboru predlagal je eden izmed udov, naj se naroči sobotni Slovenec. Ta predlog je Stupca pobil, ker po njegovem mnenju zadostuje Gorenjec in Sloven. Narod za izobrazbo Dražgošanov. Kako vzgleden red je v tem Stupcevem društvu, vidi se iz tega, da bivši blagajničar niti vedel ni, ali se plačuje „Gorenjec“ iz društvene blagajne, ali ne. Na zadnjem občnem zboru bili so seveda sami moški izvoljeni v odbor. Ali glejte, zdaj je blagajni-

čarka neko dekle. Fletne razmere! Ali vsemu temu se še ne čudimo tako, kakor temu, da ni v celih Dražgošah niti enega moža ali fanta, da bi se prismojarijam Stupce ustavil. Vemo, da so v društvu katoliški možje in fantje, ki so pa popolnoma pokorni psičku učitelja Stupce, in si ne upajo zahtevati tega, kar si žele: pošteno bralno društvo z dobrimi časniki. Prevelika čast ni to za Dražgošane. Upamo, da se bodo tega zavedali in bodo v bodoče odločnejši s svojimi zahtevami.

g Liberalci se sramujejo svoje stranke. Kakor smo zvedeli, se je udeležil shoda liberalne stranke edino le selški mlinar. Pa še tega je bilo sram povedati. Na vprašanje kam gre, je ves zmeden odgovarjal, da mora iti v Ljubljano k zdravniku radi bolezn v grlu in v prsih (menda se mu je pričelo grlo sušiti). Pametnim ljudem se je zdela mlinarjeva bolezen zelo sumljiva, zlasti ker se ga je s toliko silo lotila ravno 25. marca, in bili so uverjeni, da gre z drugimi liberalnimi „bički“ vred klicati: „Aja tutu!“ Niso se motili.

g Dvogovor. A. „Suhe preste so najnovejšo zdravilo zoper bolezn v grlu.“ B. „Pojdi, pojdi, ta je pa bosa.“ A. „Če ne veruješ, pa pojdi vprašat selškega mlinarja.“ B. „Zakaj ravno njega?“ A. „Ker si tako radoveden, ti povem. V nedeljo je šel mlinar v Ljubljano k zdravniku radi bolezn v grlu. Ko se je zvečer vrnil domov, je s čudovito korajžo „otepaval“ suhe preste. Meni se je sicer malo čudno zdelo, pa sem si mislil, no, ker je dandanes vse moderno, morda so tudi suhe preste „moderno“ zdravilo za bolezn v grlu. Nisem se motil. Kakor sem zvedel, je mlinar popolnoma zdrav.“ B. „Tega ti ravno ne verujem, pa ker sem ravno tu, grem k mlinarju, morda mi bo rešil to uganko.“ — B. (pri mlinarju). „Saj veš da sva prijatelja, marsikaj si mi že zaupal in povedal, prosim te, povej mi vendar: so li res ozdravile suhe preste tvoje grlo?“ M. „Če me ne izdaš, ti pa povem.“ B. „Name se boš vendar zanesel.“ M. „Stvar je taka. V nedeljo sem šel na zaupni shod naše liberalne stranke. Sram me je bilo to povedati. In ker nisem imel drugega pripravnega uzroka, sem dejal, da se mi suši grlo, dasiravno sem bil ravno tako zdrav, kakor si ti sedaj. No sedaj pa veš, da ni nič čudnega če sem, ko sem se vrnil, s tolikim apetitom jedel suhe preste.“ B. „A tako!“ (sam pri sebi) „Laž ima pa res kratke noge!“

g »Bacek«. Ko je šlo lansko leto nad 50 mož na shod „Slovenske Ljudske stranke“, je pisal profesor Grmek, da je g. župnik peljal backe k dr. Šusteršiču, da jih

bo malo ostrigel. Ljubi moj „profesorček“, kaj bi pa sedaj pisal, ko je šel na shod liberalne stranke le en bacek, pa še ti-stemu se je grlo — pardon, pamet sušila in v nevarnosti je, da se mu v kratkem popolnoma ne posuši.

g Po prostosti hrepene! Šlibar pensioniran župan, odstavljen načelnik cestnega odbora in pravcati „umetnik“ v sestavljanju njemu v skrb zročenih računov. Bivši „selški princip“ Hajnrihar France, sedaj slučajno lesni trgovec na Trati. Kot tretji se jim je pridružil neustrašen naprednjak, najnovejši zaupnik liberalne stranke, mož, ki zna na poseben, nam dosedaj še neumljivi način zdraviti grlo s suhimi prestami, selški mlinar. Le ti trije, kot najbolj „napredna trojica“ se niso hoteli podpisati na protestno polo zoper razdružitev zakona. Nam njihova naprednost popolnoma nič ne imponira, samo ne vemo, kaj bodo rekle njihove „boljše polovice“. Med temi tremi nam pa najbolj ugaja „selški princip“ Hanjrihar France. Ko je bil vprašan, če se bo podpisal, je lakonično odgovoril: „Jaz se bom tam podpisal, kjer moj podpis kaj velja.“ In ta njega ošabnost nam ugaja. Zato mu svetujemo, da se podpiše kot porok za Šlibarja. Če to stori, bo veljal njegov podpis 53.000 K. Uverjeni smo, da bo ošabni France popolnoma zadovoljen, še bolj pa Šlibar.

g Protestiramo! V zadnjem „Domoljubu“ obetajo Grmeku, da ga bodo spodil tja, dokoder je prišel. Mi proti temu protestiramo! Ker uverjeni smo, da ni treh v naši dolini, ki bi bili željni gledati „modro“ profesorjevo obličje. Še njegovi najboljši prijatelji govore sedaj: „Hvala Bogu, da je šel.“ Grmek le ostani, kjer si vsaj do tedaj, dokler ne prideš v ono „visoko“ šolo, v kateri je bil svoje dni ljubitelj srebrnih žlic Malovrh. Pri nas ni mesta za te, „orglanje“ je pa tudi vže minulo.

g Za cestnega načelnika je izvoljen. Pravijo, da je liberalc. Za enkrat nam njegov liberalizem ni nič mar. Le to prosimo in zahtevamo od novega g. cestnega načelnika, da bo bolje skrbel za našo cesto nego Šlibar. Povemo mu tudi lahko vže danes, da naši ljudje so se naveličali plačevati vedno večje stroške za cesto, ki ki je taka oziroma večkrat, da največkrat veliko slabejša, kakor kaka navadna poljska pot — in če ne bo bolje, bodo pričeli govoriti in to govorjenje ne bo nekaterim prav prijetno, gotovo pa najmanj novemu g. cestnemu načelniku. Toliko o tem za danes, prihodnjič morda še kaj.

g Kateri je bolj neumen ali Šlibar ali „selški princip“ Hajnrihar? Šlibar je prosil cestni odbor za 600 K podpore (častne nagrade) za trud, ki ga je imel kot

čestni načelnik in Hajnrihar je to prošnjo z vso svojo zgovornostjo podpiral. Bralci „Domoljubovi“, zlasti oni, katerim so razmere znane, naj si sami odgovore na zgoranje vprašanje.

Iz kamniškega okraja.

g Iz Spitaliča se poroča, da nobeden ni prišel po onih 200 kron, ki ji je g. župnik Anton Mezeg obljubil v 64 listu „Slovenca“. Nasproti se naznanja, da je bil dotični človek, ki je g. župnika obrekoval in mu kradel čast ter govoril poprej to, kar je pred kratkim o njem poročal „Slov. Narod“, bil kaznovan z desetdnevni strogi zaporom ter v poravnavo vseh sodnih stroškov.

Iz Mengša. Predaval je v obraževalnem društvu v nedeljo dne 1. aprila dr. Krek o početku in razvoju kmetijskega stanu. Govornik je govoril dobro poldrugo uro pred obilnimi poslušalci. Dotaknil se je tudi volivne reforme in dejal, da bi preje Sava nazaj tekla, kot da bi on glasoval za volivno reformo, ki bi bila kmetu na škodo, kar je vzbudilo viharno odobravanje. Govorniku so poslušalci navdušeno zaklicali „živio“. Društvena soba je bila polna in prišlo bi še več poslušalcev, bo bi bilo več prostora. Jasno je, da potrebujemo dvorane, kjer bi se vršil redno poduk o vseh važnih rečeh. Dvorane pa toliko časa ne bo, dokler ne bo „Doma“. Doslej je nabranih v gotovini 4293 kron. Za dobre tri mesece je to pač lepa svota. — Posojilnica je imela 8 aprila svoj redni občni zbor. Prometa je bilo v pretečenem letu 19.674 K. Posojilnica ima čez 100.000 K naloženega denarja, kar je znamenje, da dobro uspeva. — Pogorela je do tal Končkova hiša v V. Mengšu. Kdo je zažgal, se ne vé. — Zapustil nas je načelnik orožniške postaje g. Rozman. Bil je naročnik „Ose“ — in s tem je povedano vse.

g Iz Komende. V čast si štejem, da imam gotovo prvi priložnost sporočiti v vašem listu o mladeniškem slovenskem abstinentu. Dne 22. febr. se je poročil v Komendi gotovo prvi slovenski abstinentski član Marijine družbe I. Urbanc iz Suhodola z Mar. Remic iz Spodnjega Bernika. Novo poročenima kličemo: Na mnoga leta!

g Umrl je pretečeni teden Andrej Pavlič iz Podgorja pri Kamniku. Ranjki, brat g. šempeterskega župnika iz Ljubljane, je bil bolan dolgo dobo 29 let. Ves čas svoje dolgotrajne bolezn je trpel mirno in udan v voljo božjo. Pretrpel je silno veliko bolečin. N. v m. p.

g Posestnikova žena Terezija Mlakar iz Tunjic pri Kamniku se je vrezala

na prst. Ko ji je začela otekati roka, je poklicala zdravnika g. dr. Dereanija, ki ji je svetoval naj gre nemudoma v bolnišnico v Ljubljano, ako hoče biti rešena. Ker se je zbal operacije, ga ni ubogala, roka je otekala čedalje bolj in v par dneh je umrla na zastrupljenju krvi.

g Oskrbništvo turistovske kočice pri izvirku Bistrice je prevzel za dobo 3 let Franc Erjavec iz Stranj.

g Pod Brano so ujeli na past velikega planinskega orla.

g Mestno godbo, ki je umrla vsled liberalizma v odboru, hočejo zopet obuditi k življenju. Tudi če začne zopet delovati, ni mogoče da bi prospevala, ker je hočejo zopet usuzniti propadajočemu liberalizmu. Gotovo smo prijatelji napredka v našem mestu, a ravno tako gotovo pa tudi vemo, da pravi napredek in liberalizem ne gresta skupaj, zato se prav nič ne ogrevamo za godbo pod takim vodstvom, ki je bila do sedaj.

g Zopet nove intrige liberalcev prihranimo za prihodnjico, da jim ne zagrenimo kot dobrim katoličanom velikonočnega veselja.

Iz kranjskega okraja.

Nov amer. kanski stroj si je nabavil g. Blaž Zabret, posestnik v Britofu pri Kranju za izdelovanje lanenega olja in tropin. Opozarjamo na tozadevni inserat v današnji številki „Domoljuba“.

g Iz Senčurja pri Kranju. Naš „Jamabirt“ je menda zadnjič vračajoč se od liberalnega zaupnega skoda spremljal svojega prijatelja v Voglje. Tam je v neki hiši „zagovarjal“ strahove in klical duhove tako, da se je kar miza vrtela. Naj bi si doma poklical tistega škrtalja s cekini, da ga ne bodo vedno rubili. Tudi njegov prijatelj bi ga potreboval, zlasti, ako bi se njegov tast glede dedščine kaj premislil. — II. Naš g. svetnik so sedaj že popolnoma okrevali tako, da že vse lahko v cerkvi opravljajo. Če pomislimo, kako grozno operacijo da so prestali, moramo res priznati, da jih je le čudežno vsemogočna roka božja še ohranila. — III. Mesto začasno upokojene g. učiteljice Marije Schlapach smo dobili novo vrlo učiteljico Amalijo Kecelj, ki bode s svojim uzornim krščanskim dejanjem gotovo veliko koristila šolski mladini. — IV. Naše vrlo izobraževalno društvo se pripravlja za velik koncert in posebno kratkočasno igro „Trije tički“. Na koncertu se bo igralo čveteroročno na glasovir, peli se bodo samospevi s spremljevanjem na glasovirju, tudi naš močni moški zbor bo zapel marsikako umetno skladbo. Vse to se bo uprizorilo v nedeljo dne 29. aprila popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz drugih krajev Gorenjske.

g Iz Češnjice v Bohinju. V neki tukajšnji trgovini je že več časa neko pritepeno in s čudnimi nazori nadahnjeno dekle. Nobeno sredstvo ni ji prezlobno, da napada naša poštena dekleta. Kjerkoli sreča kako dekle, ki ni njenih nazorov, pa jo prav pošteno z neprav prijaznimi priimki osreči. Celo od krščanskega nauka jih pita z najnesramnejšimi izrazi. Mi tukaj javno pribijemo, da hočemo imeti mir pred njo. Kdor ima maslo na glavi naj se ne hodi gret na solnce. Sicer se je pa najboljšo ognemo, ako hodimo kupovat v kmetijsko društvo, katerega se trdno poprimimo po geslu: Svoji k svojim!

Dolenjske novice.

Iz litijskega okraja.

d V Šmartnem pri Litiji so razveljavljene zadnje občinske volitve. Sicer so pozivali naši liberalci v „Slov. Narodu“ deželno vlado, da mora razveljaviti samo II. razred, kjer so naši vrli kmetje porazili liberalce, a seveda v III. razredu, kjer so zmagali po večini liberalci, naj bi bilo pa vse dobro. A deželna vlada je razveljavila volitve v vseh 3 razredih ne zменеča se za lažnjive dopise šmartinskih liberalcev. Zato velika jeza v liberalnem taboru. Najbolj se jezi šmartinska Krišpina. Ob prihodnjih volitvah se bodo, upamo, zmordili naši kmetje, da ne bodo šli za liberalce, ki so po vseh krajih že dogospodarili, v boj ampak jim pripravili tak poraz, kakor ga doživljajo drugod.

Drobne novice iz Litije in okolice. Blagoslov velikega oltarja in dveh stranskih oltarjev pri podružnični cerkvi sv. Križa na Slemšku nad Vačami se bo vršil na belo nedeljo, dne 22. aprila. Delo je prav lepo izvršil g. Rovšek iz Ljubljane. — Sredpostni semenj se je prav dobro obnesel v Litiji. Kupčija pri živini in blagu je bila živahna. — V ponedeljek je imel v Litiji v gostilni g. Oblaka ob 8. zvečer projekcijski večer tukajšnji fotograf g. Ražun. — V Litiji bo posvečevanje stranskih altarjev, katere izdelujeta g. Rovšek in g. Veturaz, dne 26. maja o priliki birmovanja. — Nogo si je zlomila žena posestnika na Vačah Mateta. Pravijo, da si je sama kriva. — Pri izpiranju obleke si je kri zastrupila posestnica Mlinar iz Moščenika, občine Št. Lambert. Šla je v gozd pripravljat drva za kurjavo. Pri delu se je lahko ranila na prst na roki. Ko se je domu vrnila, šla je perilo izpirat. Kmalu nato ji je začela roka hudo otekati. — Dvakrat je v Ameriki nogo zlomilo posestniku Jožefu Strmljan. Doma

je iz Ražiš, občine Vače. — Novica o večni nevesti v zadnjem „Domoljubu“ je po nepotrebnem razdražila nekatere osebe. Pri tej novici ni v nobeni zvezi niti posredno niti neposredno šmartinski cerkvenik, ki ni nič govoril z dopisnikom. Tudi ni misliti na gospo Papežovo, ker že sama pamet dá, da ona ne more biti pri tem mišljena. Vse to kaže, kako so na napačni sledi, ko gledajo na Hrib za dopisnikom. — Šmartinske občinske volitve so zopet razveljavljene in sicer uradoma, ker jih g. župan ni pravilno razpisal. Pritožile so se bile zoper volitve obe stranki in tako je vlada vsem ustregla. — Močni fantje so na Polšniku, kjer jih je bilo letos devet potrjenih. Samo ena zgaga je vmes med fanti, kateremu pravijo sedaj po pravici „r-k“. — Tridnevnic za velikonočno spoved je bila 4., 5. in 6. v Šmartnem. Pomagali so sosednji gospodje. — Na progi ob Savi bodo na železniški tir polagali nove prage ta mesec. — Prav vrlo vspeva na Savi „Čebelica“, ki je že pozimi zrojila in prinaša obilo medu. — V Zagorju ob Savi so se prikazale pri delavcih nekatere sumljive rdeče pike. To giftno bolezen so našli od Čobala. Zato ga bodo oddali baje doli v Trbovlje, da doma ne okuži vsega delavstva. Želimo srečno pot, domačemu delavstvu pa skorajšnjega ozdravljenja!

d Zopet grom in strela. V naši župniji Šmartno pri Litiji letos v zgodnji spomladi grmi in treska po „Sl. Narodu.“ Kakor toča se vsipljejo laži in obrekovanja na naše dušne pastirje. Pa saj vsi vemo, da strela udarja le v visoke stvari v zvonike in visoka drevesa, trnje in koprive so pa varne pred strelo. Tako udarja tudi „Sl. Narod“ naše dušne pastirje. Sedaj se je „Sl. Narod“ vrgel tudi na našo občo spoštovano prednico Mar. družbe, ter laže da je naša prednica zbrisana iz Mar. družbe zaradi njenega brata Poldeta, o katerem je že poročal „Domoljub.“ Pa to je dobro rejena laž. Prednica naše Mar. družbe je in ostane v družbi ravno na tej stopinji kakor je bila do sedaj, ter je v občo spoštovana in priljubljena pri vseh članicah. Njeno pobožno življenje in lepi zgledi svetijo vsem Marijinim hčeram. Da je naša prednica še v Mar. družbi to se vsak sam lahko prepriča velko soboto pri vstajenju, kdor pa dvomi naj vzame daljnogled ter naj natančno ogleda, kdo bo urejeval članice Mar. družbe. Mi pa katere smo zbrane pod zastavo Marijino, se ne brigamo za umazan „Slovenski Narod“, saj nam je dobro znan slovenski pregovor da: **o s l o v s k i g l a s n e s e ž e v n e b e s a.**

Z ribniške zemlje.

d Zelo oslabiljen se je povrnil sodni svetnik Daniel Šufraj iz morskega

kopališča v Cerkvenici. Pravijo, da ne bo nič z njim.

d **Odšel** je na svoje novo mesto v Trebnje, vodja zemljiške knjige v Laščah Ivan Kolar. Pri kmetih je bil jako priljubljen, ker jim je šel na roko in jih varoval prevelikih stroškov. Seveda se s tem ni prikupil pri pismarjih. Čast vrlemu možu

Belokranjske novice.

d **V Metliko** smo dobili novo učiteljico gospo Pirc. Srečni smo, ker imamo zopet pet učiteljskih oseb na metliški visoki šoli — pet mesto sedem. Slišimo, da ima prvi in drugi razred, ko imajo otroci največ časa in tudi največ učiti se — samo poldnevni pouk. Tako so odredili morda g. Turk — ki so od nog do pete liberalci.

d **Iz Lokvice.** Naše modre višje glave nam hočejo na vsak način usiliti šolo na Lokvici. Tega pa ne. Povemo, da gremo raje do cesarja, nego bi se nam tu sedaj usilila šola. Naši otroci bodo hodili v Metliko v šolo, katero so tudi naši žulji zidali — a zahtevamo, da se tudi kaj nauče — ne brezverstva in barabstva, kakor zadnja leta sem, ampak kaj drugega koristnega za kmeta, ne pa risati tiste mačke, ki ni vse vkup nič vredno.

d **V Bojanji vasi** so bili županu ukradeni prašiči, katere je imel na svojo odgovornost pri sebi. Zaplenili so jih orožniki pri M. Nemaniču iz Slamne vasi. Ljudje bodite pametni in pustite hrvaške prašiče in nikar ne „švercajte“. Škoduje vam, sosedom, in ni prijetno ne županom, še manj pa orožnikom.

d **Predavanje** o trti in škodljivih peronospori je imel 1. aprila t. l. g. Skalicki v šolski sobi v Metliki. Vsi smo jako zadovoljno poslušali temeljiti pouk, posebno še, ko je s kredo in slikami podprl svoje besede. Pripomniti pa moramo, da nima samo kmetijska družba nalogo pospeševati razvoj trte, ampak tudi vsa druga društva te stroke, posebno sedaj še Gospodarska zveza in kmetijska društva. V Metliki na primer ima kmetijsko društvo že od lanskega leta take šprice, kakor jih je priporočal g. Skalicki.

d **Ženska zgorela.** Iz Metlike se nam poroča: Obleka zgorela je 31. marca zvečer t. l. na živi ženski Katarini Plesec iz Železnikov. Kako je mogla vsa obleka zgoreti na njej — še ni dognano. Govori se, da je bila nekoliko slaboumna, ali tudi da jo je mož Štefan polil s petrolejem. Sumljivo je vsekako, ker je že lansko leto zgorela hiša in je bil možiček že večkrat kaznovan. Žena je umrla čez kake dve uri.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d **Grosuplje.** Občinske volitve bi se imele pri nas vršiti že pretečeni mesec, sedanjemu županu g. Košaku nasprotna stranka je že drugič vložila rekurz. To pot je očitno pokazala svojo barvo. Za nalogo si je namreč stavila za vedno vzeti volivno pravico cerkvam in duhovnikom, kar močno diši po krilatih besedah nekega „liberalnega zaupnika“ iz Škofljice: „Farja po buč!“ Če se jim bo oponeslo je seve drugo vprašanje; kajti duhovni in cerkve plačujejo menda z enakim denarjem davke, kakor nekateri „penzionirani“, ki si hlače od svojih žena izposojujejo.

d **Smarje.** Žalosten „april“. Neki dobrovoljček p. d. Molnar je dobil angino. Poredna mladina si ga je izbrala za „aprila“, češ, da je umrl. Možiček si ga je pa ta dan (1. aprila) za zdravje malo preveč privoščil; na poti proti domu ga je ponoči zadela kap; drugo jutro v ponedeljek so ga na cesti res mrtvega dobili. — Nekaj kronik denarja primanjkuje v blagajni na kolodvoru. G. načelnik, ki je podrejenim in še bolj nepodrejenim strogo gledal na prste, menda saj ni kaj preveč rabil. Važna opora napredne misli bi se gotovo s tem močno omajala. — Šolski vrt že nad 5 let ne služi svojemu namenu. Krajni šolski svet je tedaj opravičeno sklenil vrt prodati na dražbi. Nekaj vaščanov je bilo proti prodaji, začeli so agitirati in res prepričali prodajo. Radovedni smo, kaj bo ukrenil okrajni šolski svet, ki je nasvetoval prodajo: ali bo prodajo izpeljal, ali ukrenil, da se vrt začne primerno obdelovati, ali pustil, da še nadalje raste plevel. Čudno se nam zdi, da vsaka šolska gosposka sili občine, da za drag denar kupijo vrtove, ko jih pa nakupijo, se pa nihče zanje ne zmeni. Od samih števil in formalnih stopenj kmet ne more živeti, za to po navadi njemu in njegovemu otroku šola mrzi.

d **Iz Smarjete.** 31. marca pokopali smo splošno čislana, po kupčiji in raznih podjetjih daleč okoli znanega moža Jožefa Pergar, posestnika in gostilničarja. 15 let je bil župan. Poznal je razmere in ljudi kot nobeden, tako da je marsikdo pri njem iskal pojasnila v nevarnih rečeh. Mnogo se je trudil, veliko bridkosti, težav, skrbi, žalosti je poizkusil in prenesel, dokler je bil zdrav, hudo je trpel naposled še v mučni bolezni — zdaj je rešen zemeljskega vojskovanja. Čast mu, da se kljub raznim vabljenim prilikam ni dal izvabiti v tabor nasprotnikov, ampak je ostal kot mož zvest svojemu verskemu prepričanju! Naj v miru počiva! — Sv. misijon smo dalje obhajali od 9. do 16. marca. Vodili so ga z veliko pozhrtvovalnostjo, v

veliko veselje in korist cele fare vlč. gg. jezuitje oo. Žužek, Pristov, Tomc. Bog plačaj dobrim gospodom njih trud, nam pa naj dodeli stanovitnost, da se bomo vedno ravnali po njihovih naukih! — Novo cerkev nameravamo tudi zidati. Saj je je pa tudi krvavo traba, ker je zlasti veliko premajhna. Gospodje nas zmeraj dregajo, pa smo bili dozdej res malo mrzli, No, saj to bi pa res ne bilo lepo, če bi ne sledili opravičenim željam naših gospodov. Zdaj bomo drugače začeli, zlasti zato, ker s tem morda še pridržimo v naši fari predobrega, blagega g. župnika. Sliši se namreč, gospodje pa nočejo nič povedati, da mislijo proč. Naj no bodo prepričani, da jih ima cela fara rada! Naj se ne menijo za par tistih kričečih nasprotnikov, ki so bili enkrat res tudi nas malo zmešali. Zdaj jih poznamo in se ne damo več zapeljati!

Notranjske novice.

Iz Starega trga pri Ložu.

n **Žalosten konec.** Dne 9. marca se je obesil v starotrški občinski hiši 30 letni Frančišek Mulc iz Otoka. Vzrok: neozdravljiva, gnjusna bolezen, katero si je nakopal z razuzdanim življenjem. Bil je že v več bolnišnicah, a vsled njegove hudobnosti ga niso hoteli nikjer več imeti, tudi proti največji odškodnini ne. Zadnji čas ga je redila občina doma v svoji hiši, kjer je končal svoje žalostno življenje. Po čemur je dolgo hrepenel, to se mu je izpolnilo 9. marca zvečer, ko je za okno obešen izdihnil. Je pač res: kakršno življenje, taka smrt!

n **Obletnico pretepa** so imeli v Ložu dne 18. marca. Nekateri ložki fantje (če so sploh vredni tega imena) — mislijo menda, da ne sme miniti leto, da bi ne bilo v mestu poboja ali pretepev. Lansko leto približno v tem času so enega končali z grebljo, letos so drugemu hoteli vzeti življenje z vilami. Če bo šlo tako dalje, bo zgodovina loškega mesta pač bogata na takih nečloveških surovostih. Ljudje si pa na skrivnem šepečejo, da to ložki „šnops“ dela.

n **Z zabavljivimi agenti pod kap!** Minule dni je rogovlil po naših vaseh nek zavarovalni agent, menda Phoenixov. Glavno delo mu je bilo, da je zabavljal čez škofovo „Vzajemno zavarovalnico“ in ljudi begal, češ da bo kmalu propala. Videti mu je bilo, da mož ni ravno več pri „ta mladih“, a pamet ga vendar ni še srečala. Svetujemo ljudem: Kadar se vsiljujejo zabavljivi hujšakci in sleparji, pokazite jim vrata in jih postavite pod kap!

Sola na Otoku. 2. aprila je doletela Otočane velika sreča: ta dan se jim je odprla šola. Včasih so rekli stari ljudje, da bo konec sveta, kadar bo do vsakega zelnika izpeljana cesta. Ko bi obveljalo: kadar bo v vsaki vasi šola, bo konec sveta, bi pa res ne bili veliko narazen. Povsod same nove šole! Pa radovedni ste, koliko učencev obiskuje to novo univerzo. Na uho bodi povedano, da nič več kakor 18, reci osamnajst. Največja znamenitost pri tej šoli je gotovo ta, da se jih izmed teh 18 učencev 15 piše za Mulc-e.

n Tihi teden smo imeli običajne duhovne vaje. Udeležba je bila povoljna. Obhajanih je bilo nad dva tisoč ljudi.

n 17 novih članov je dobila mla-deniška Marijina družba. Skupno število vseh Marijinih sinov znaša zdaj 130. Lepa četa! Seveda jih je mnogo od teh odšlo zadnje mesece v Ameriko.

n Kosmatinec je že popustil brlog, in pričel svoje spomladanske spre-hode po naših gozdih. Bo pa spet nekaj za naše lovce!

Iz vipavske doline.

n Zima nas kar noče zapustiti, še 3. aprila je snežilo po vipavski dolini. Zdaj so sicer lepi dnevi, dnevi pravega pomladanskega solnca, toda jutra so zelo mrzla in parkat smo imeli že slano. Kakor čujemo, je v nižavah vse posmodila, kar je do sedaj se razcvetelo, ta strupenica tako, da bo le težko kaj sadja. Še hujši kot slana v naravi je pa liberalna slana, ki zastruplja sicer dobro vipavsko dušo. In vendar se še nahajajo kmetje, ki pričakujejo rešenje in pomoči od onih, ki so zadnje dni v Ljubljani z ragljami, bobni, piščalkami in renami v roki skušali prepričati, da bi prišel do besede in pravice v deželi kmet, ki je najtrdnejša podpora državi in deželi. Oj kmet vipavski! Liberalci hočeš biti... Kmet pa liberalci — to gre toliko skupaj kot lisica in kokoš. Zatorej, dragi vipavski kmet, bodi pameten in pokaži liberalnemu lisjaku zobe in puško, nikoli pa ne prijaznega lica, le manj pa mu zaupaj in naj pride k tebi tudi z rožnim vencem v roki.

n K liberalnemu zaupnemu shodu sta šla iz Vipave v Ljubljano vipavski šolski vodja Skala in pa graščak in še vedno krajni šolski nadzornik goške šole Korl Majar. Bila sta od generalnega liberalnega štaba ljubljanskega prav izrecno naprošena, da gotovo prideta, da poročata na zaupnem shodu, kako se na najmodernejši način zidajo — špitali.

n Zakaj so zidali vipavski špital na tako vlažnem mestu? Liberalci so kunštni ljudje, zlasti pa imajo v sebi mnogo preroškega duha, katerega

seveda klerikalcem manjka. Liberalci pa vidijo najmanj za 20 let naprej. Torej oni tudi to vidijo, da bo prej ali slej z Lahom vojska. Vipava je pa blizu laške meje, torej bodo laške ranjene vojake vozili tudi v Vipavo; zato so pa zidali špital na sila vlažnem in nezdravem mestu, da ne bo noben italijanski vojak okrevljal v špitalu, vsak bo gotovo umrl in se torej ne bo mogel nikoli več vojskovati zoper Avstrijo. Česar torej ne bodo zmogle avstrijske puške in topovi, kar bo tem ostalo, to bo pohrustal vipavski špital. In takrat bo prišel sedaj tako obrekovani špital do popoine veljave. Zlobni klerikalni klevetniki bodo osramočeni utihneli in se poskrili. Redovi in zaslužni križci pa bodo kar dežili na one, v katerih glavah se je bila rodila presrčna misel, ker so ustvarili — vipavski špital.

n Makso Žgur je v zadnjem času zapustil Goče in se preselil za stalno v Ljubljano; pravijo, da prevzame neki hotel v Šiški. To je oni Žgur, v čigar hiši se je skuhalo znana gorška afera, ki je Gočanom požrla toliko tisočakov in provzročila mnogo kletve in sovraštva ter dala povod, da je „znani Gočan“ razupil svoje rojake po svetu za tolovaje piščoč v umazani „Narod.“ Tako vse pride in vse prejde na tem svetu. Božji mlini meljejo počasi, a sigurno.

n Podraškemu županstvu je zažugana eksekucija, ako ne plača g. župniku zaostale plače. Kaj župan v resnici še vedno misli, da bo obveljala njegova? No, potem ho on prvi, ki bo prišel z glavo skozi zid.

n Zakaj je vrhpoljska šola ob oesti? Zato, da gosp. Punčuh lahko na cesto gledajo in kmete love in jim posojajo denar slapenske posojilnice kar — na cesti. Ljudje trdijo, da je to gola istina. Pa naj bo, če hoče, nas klerikalce to pač nič ne briga, kako „amtirajo“ gospod Punčuh, ki tako radi in tako mogočno po dr. Tavčarjevem zgledu udarjajo na liberalne rene. Gospod Punčuh, nikar ne vdarjajte prehudo, gorje vam, če se rene razpočijo!

n Kakšni so tržki liberalci? Taki so hrvaški prešiči. (Oprostite mi ta izraz, dragi bravci „Domoljubovi“.) Med seboj se hrvaški prešiči vedno grizejo, če pa pride mednje kak kranjski prešič, pa vsi planejo po njem. Taki so liberalci vipavskega trga in najbližje okolice. Med seboj se vedno grizejo in sovražijo, drug drugemu zavidajo prvenstvo; če pa pride mednje kak klerikalec, pa vsi planejo po njem. Živela liberalna sloga!

n Vsem Domoljubim vsem bravcem želi prav vesele praznike vipavski novičar.

n Z Blok se poroča: Imeli smo tu slovesno tridnevno 26., 27. in 28. m. m.,

vodili so jo č. g. Fr. Krumpstar in č. g. z Loškega Potoka. Vdeležilo se je lepe slovesnosti mnogo ljudstva posebno Marijina družba je prav lepo napredovala v pobožnosti. Prav iz srca se zahvaljujemo č. gospodoma in tudi č. g. Fr. Krumpstarju za prelepe in krasne govore, posebno so bili genljivi za Marijino družbo. Zahvaljujemo se za njihov trud in požrtvovalnost ker so prav vzoren duhovnik, to se tudi vidi, ker ga vse ljudstvo posebno čišla, kajti kar v trumah so se vrstili k obilni vdeležbi. Bog nam ohrani še mnogo let izvrstnega dušnega pastirja, tako želimo zopet kmalo na veselo svidenje!

n Požar. Dnd 4. t. m. zvečer je začelo goreti v Hruševju pri Hrenovicah. Pogorela je Ogrizkova hiša. Gasilci iz Razdrtega, Postojne in domači so pripomogli, da se je požar omejil. Sreča je bila tudi, da ni bilo nikake sape, sicer bi vsa vas pogorela. Zgorela je tudi ena svinja z dvema prešičkoma.

Štajerske novice.

Nemški listi so poročali, da je iz Celja pobegnili vodja socialnih demokratov Majcen. Izvršil je razne goljufije. Zasedel ga policija.

Š Smrt vsled zarjavelega žrebja. V Celju je umrl prodajalec južnega sadja Odorik Buttolo vsled zastrupljenja krvi. Kri si je zastrupil z zarjavim železom, ob katerega se je vprašnil na roki pri odpiranju zaboja.

Trdovraten samomorilec. Trgovec Tomaž Kajnah od sv. Marka pri Ptujju se je peljal z vlakom iz Pragerskega v Gradec. Od tu je šel peš v Sterntal, kjer se je z revolverjem v nekem gozdu težko ranil v glavo. S težavo se je še vlekel na železniški tir, tam se je vlegel, da ga povzi vlak. Predno pa je došel vlak, je umrl samomorilec vsled rane na glavi.

Umrl je v Varaždinu štajerski rojak profesor Luka Zima. Bil je štiri leta profesor grščine na belgrajski visoki šoli.

Za notarja v Sevnico pride g. Mihael Korbar, dosedaj notar v Ložu pri Starem Trgu na Kranjskem.

Zažigalec. V Ptujju so prijeli pekoveškega vajenca Franceta Cusa, ki je pod streho hiše svojega mojstra Starija polil po tleh petrolej in zažgal. Dejanje priznava.

Nesreča v Hrastniku. Blizu Ruklove gostilne je povozil dne 3. t. m. nek voznik 6letnega dečka. Kolo je šlo čez dečka, ki je mrtev obležal.

V Žalcu slavi letos prostovoljna požarna bramba 24 letnico. V to svrhu bo 20. junija velika slovesnost tu.

V Mariboru je predaval pretečeno nedeljo o zgodovini Slovencev č. g. dr. Anton Medved. Bilo je veliko poslušalcev, ki so z zanimanjem sledili g. govorniku. Na željo občinstva se vrše predavanja vsako nedeljo ob 9. dopoldne.

Primorske novice.

V Tinjanu pri Dekanih je 70 letni Anton Čepac hudo ranil z nožem lastno soprogo. Mož ji je prerezal pljuča.

V tržaški bolnici je umrla vsled gadjega pika Ana Sužina.

Črevlje so odnesli črevljarju Francu Mikolič v Trstu. Uzmoviči so po noči razbili zapore na vratih, izrezali steklo in odnesli za 360 K črevljev.

Goriški tržni komisar zelo grdo in surovo postopa s slovenskimi kmeticami in kmeti, ki donajajo razna živila prodajat na trg v Gorico. Zahtevali so sedaj, da se surovi Resen odstrani, ako ne, nočejo več prinašati živil.

V Grižinjanu so začeli stavkati kamnoseki, ki zahtevajo višjo plačo.

Jadranska banka v Trstu, ki obstoji šele dobre 4 mesece, širi svoj delokrog na vse strani tako, da prvotna glavica od 1 milijona kron ne zadostuje več za redno poslovanje. Delniška glavica se bo zato povišala na 3 milijone kron.

Peki na Reki in na Sušaku so sklenili, da ne bodo dajali o veliki noči več običajnih daril, temveč bodo obrnili dotično vsoto v dobrodne namene.

Nesreča. Č. g. Dermastija, kaplan v Plavju na goriškem je sprehajajoč se z vaškim učiteljem tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo. Odpeljali so ga v goriško bolnišnico.

Podpredsednik mestne občine tržaške žid Venezian je šel na vabilo velikega mojstra framasonske lože italijanske Hektorja Ferarja v Bolonjo, da bo tam svojim prijateljem in smrtnim sovražnikom Avstrije poročal o izidu zadnjih volitev in koliko denarja so potrošili v Trstu, da so izvolili pristaše laške iridente.

Koroške novice.

Grozna smrt. V Beljaku je prišel med dva železniška vozova kurjač Ludiček Kehl iz Maribora. Suvalnika sta ga zgrabila in stisnila, da je obležal mrtev.

Samoumor učenca. Dne 2. apr. se je ustrelil v Celovcu učenec prvega letnika trgovske šole Zoltan Weber. Vzrok samoumora je še neznan.

Volitev za državni zbor. Na mestu umrlega državnega poslanca Ivana Tschernigga bodo krščanski socialci volili dr. Aleksandra Pupovaca. Upati je, da prodre njihov kandidat. Krščanska misel tudi med Korošci vedno bolj sili na dan.

Ponesrečeni Makedonci. Od enajstih pri požaru v Malnici ponesrečenih Makedoncih, o katerih smo vam že poročali v „Domoljubu“, je pet še toliko slabotnih, da ne morejo še iz postelje, trije so že nekoliko okrevali, dva sta pa v bolnici na Gor. Beli. Nekateri so jo odrinili domov v nesrečno Makedonijo.

V Kotmaravasi smo imeli od 17. do 20. marca kaj čudno vreme. Bliskalo in gromelo je, nekaj dni pozneje pa je jelo hudo snežiti.

V Mižici se je vršil 25. pr. mes. dobro obiskan protestni shod na katerem sta govorila deželni poslanec dr. Grafenauer in dr. Oblak. Pojasnila sta 200 možem, ki so bili tu zbrani veliko krivico, ki bi se dogodila koroškim Slovincem, ako se sprejme ta razdelitev volilnih okrajev, kakor jo je predložila dunajska vlada.

V St. Lipšu smo se začeli zadnji čas nekoliko bolj gibati. Igrali so nam igralci dobroznano in priljubljeno igro „Sv. Nežo“, katera je navzočim zelo ugajala. Vsi igralci in igralki so dobro rešile svoje vloge.

Iz raznih krajev.

Ameriške novice. V Ely je umrl vsled v rovu zadobljenih poškodb Andrej Prijatelj iz Sodražice. — V Irvinu je umrl Fr. Sajevec iz Rajhenburga. — V Osceoli sta se ponesrečila in umrla v tovarni za svinec Franc Bezjak iz Vurzhmentince in Tomaž Kolar iz Zagradja. V Plymionthu je umrla Terezija Kastelic iz Št. Petra na Dolenjskem. — V jolietški jeklarni se je ponesrečil Rihard Ritmanič. Kos žice mu je predril levo roko pod palcem. — Umrl je v Haseru Pa. Jos. Jaklič, doma iz Sadinjevasi pri Žužemberku. — Ponesrečil se je v rovu v Calametu Jakob Jančar, doma iz Št. Jerneja na Dolenjskem. Umrl je v dveh urah. Ponesrečil se je v rudniku v Bellaire (Ohio) Matija Mihelič, doma iz Zgor. Suhorja pri Vinici. — V Cokedale se je vnel v rovu pokalni plin in ranil 4 delavce, izmed katerih so 3 Slovenci: Ivan Ratčul, Franc Kaplan in Andrej Perše. Vsi so hudo opečeni.

Slovenska služba božja na Dunaju bo meseca aprila izjemoma tretjo nedeljo, 15. aprila, na Veliko noč.

Iz Inomosta. Iz delavskih krogov. V sredo, 4. t. m. je vozil ob 8. uri zvečer vlak iz Inomosta v Pač. Vrgel je

eno iskro iz dimnika v travo, kar na enkrat se trava užge in je bila cela gora v plamenu. Kmalu so prihiteli delavci od vseh strani gasiti; med temi je bilo tudi 14 Kranjcev, ki so večinoma iz Olševka pri Kranju. Ogenj so pogasili ob 3. uri popoldne; uničene so vse male smreke in macesni. Škoda še ni precejena.

Drobtine.

Živa baklja. Iz Hamburga: Strašno smrt je našel nek tovarniški delavec. Ukazali so mu, naj osnaži dimnik. Zlezel je vanj toda kmalu je prišel ves v ogenj iz njega. Nekaj njegovih tovarišev ga je hotelo rešiti; toda goreči delavec se ni ustavil temveč dirjal je dalje zasledovan od sotovarišev, ki so ga na vsak način hoteli rešiti. Slednjic so ga dohiteli, vrgli ga v vodo in potegnili potem, ko je bil plamen pogasjen iz vode. Toda bil je nesrečni tako opečen, da je kljub zdravniški pomoči umrl.

Narodno gospodarstvo.

Posredovalnica za kupčijo z živino.

Iz Gorij pri Bledu, 4. apr.

Da se naša občina trudi za gospodarski napredek, kaže to, da imamo sedaj na novo dva živinska sejma, in sicer enega na cvetni petek, drugega na sv. Martina dan 11. novembra vsacega leta.

Da se pa more še bolj živinska kupčija razviti, je tukajšnje kmetijsko društvo na občnem zboru dne 19. marca t. l. sklenilo ustanoviti takojmenovano posredovalnico živinske kupčije, katera bo imela nalogo, svojim udom živino prodajati, in kupcem, živino prej in lažje kupiti, ker jim ne bo treba cele občine obležati, predno izvedo, kje je kaka živina na prodaj; v ta namen se bodo vodile knjige za vsako plemo domače živine posebej.

V knjigi bodo poleg imena in bivališča popisana približno tudi živina, in sicer približno teža, pri konjih in kravah visokost živine in prsna obežnost, to je mera čez pas, v centimetrih, ali po stari meri na pesti in pedi, in barva živine, oziroma tudi napake, nadalje starost, pri kravah koliko ima telet in kolko ima mleka na dan, čas brejosti in približna kupna cena živine, kedaj in kam je bila živina prodana in prodajna cena. Goveja živina je skoro čistega pincgavskega plemena, konji so domači in tudi pincgavski, kar jih kupijo, so mešani z ogrskimi konji. Zato bode tudi plemenska vrsta živine vpisana.

Pri prešičih, ovcah in teletih ne bo tako obširne popisave, vendar pa starost, približna teža in ali je živina za plemo ali za mesarja sposobna, kolikor natančno, in cena. Posredovalnica se za sedaj razteza edinole na ude »Kmetijskega društva«, in ti se prosijo, da ako ima kdo kako živino na prodaj, da jo takoj oglasi, da bomo mogli kupcem postreči, če ne prej, vsaj takoj po velikonočnih praznikih. Kupci, kateri bodo potrebovali kako žival, naj se le zaupno obrnejo na posredovalnico; smo vedno s postrežbo pripravljeni.

Ker v društvu primanjkuje osoba in prostora, bode nam vse to oskrboval gostilničar

Kunstelj v Gorjah, kol poleg »kmetijskega društva« in poleg farne cerkve v Gorjah, tik ob cesti.

Sedaj pa še par besedi tistim trem stremiljivcem, ki pri tem z ramami migajo, češ, saj to ne bo nič! Le počasi! Udje naj se pridno poslužujejo posredovalnice, da bode vsak oglašil živino, katero ima na prodaj, in ni mišljiti, da bi vsled tega ne prišlo v kraj kupcev! Če je pa več kupcev, su tudi živina lažje in bolj prodaja; sploh se pa povsod vidi uspeh le poznejše, in Bog daj, da bi bil tudi tukaj vspeh dober!

Naj tisti časniki, ki se trudijo za napredek kmetijstva, te vrste ponatisnejo!

Za smeh in kratek čas.

Besedni uganke:

I.

Kar s tremi črkami povem,
imaš na svoji glavi,
in kar ti s štirimi povem,
imaš na svoji glavi.
Zdaj vzemi črke tri
in zraven deni štiri!
Kar se sedaj dobi,
to videl boš krog sebe.

II.

Cela beseda iz dveh obstoji
in, kar pomeni, to prva stori.
Vsak dan na cesti jih vidiš lahko:
prva in druga ravno tako
tretja beseda na cesti doma je.
Kdo izmed vas še sedaj ne pozna je?
Prva beseda del druge je vedno;
kmetu oboje je vedno potrebno,
kajti če z drugo od hiše če priti
nikdar brez prve ne more prebiti.
Kdor njih pomena še zdaj ne pozna
naj se na kmete jih gledat pelja.

Rešitev besednih uganek v 12. številki:

I. Uharica — kuharica.

II. Prestopni dan.

Navrado je dobil:

Vekoslav Škoda, kolar na Zaplazu P.
Velika Loka.

Odlična pridobitev eksteri-kulture so Brazay-evi izdelki:
Brazay-jevo Francovo žganjevo milo, ki da že po kratki porabi koži rudeče-nežno mladeniško polt, dalje Eau de Cologne de Brazay, najfinejša in najvsepešnejša toaletna voda. Oba predmeta imata priznane lastnosti svetovno znanega Francovega žganja.

Loterijske srečke.

Dunaj,	7 aprila	46	62	4	25	84
Gradec,	7. aprila	64	15	86	39	59
Trst,	31. marca	80	66	15	71	42
Linc,	31. marca	90	14	49	80	26

Nova trgovina v Trebnjem!

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam,
da sem otvoril trgovino z mešanim
blagom v Novakovi hiši v Trebnjem,
ter bom v vsakem oziru slehernemu postregel
z dobrim blagom in po nizkih cenah.

799 D 1-1 FRANC LUBŠINA, trgovec.

Velika zaloga

vsakovrstne opeke

(falz - cegla) iz raznih velikih tovarn pri
F. Pečniku v Domžalah. Postrežba točna,
cene nizke. 712 1

Dva izučena mizarska pomočnika

išče Franc Erzar, mizarski mojster v Cerklijah
na Gorenjskem. 801 D 1

Razpisuje se cerkvenikova služba

v Šmartnem pri Litiji. Sprememba o sv. Juriju. Želi se osebnostna predstava. — Dekanijsko-župni
urad Šmartno pri Litiji, 9. aprila 1906. 800 D 1-1

Preč. cerkvenim predstojništvom!

Priporočamo kot najcenejši, a elegantni tlak
za cerkve, zakristije, veže, kuhinje in hodnike krasne

mozaične plošče

iz cementa v raznih barvah in drugo
cementno blago.

Andrej Zajc

cementarna na Pešati, pošta Dol (Lusttal).
Ceniki in vzorci v naravi na zahtevo.

Prilagodna številka „DOMOLJUBA“ izide dne 19. aprila 1906.

„Katoliška Tiskarna“

priporočam

kuverte s firmo in trgovske račune.

Vabilo

785 1-1

na

VI. redni občni zbor

„Kmetijskega društva v Vipavi“,
registrovane zadruge z omejeno zavezo,
kateri se bode vršil

v nedeljo, dne 29. aprila 1906 ob 3. uri pop.
v posojilničnih prostorih št. 87 v Vipavi.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
— 2. Poročilo načelnstva. — 3. Potrjenje račun-
skega zaključka za l. 1905 — 4. Dopolnilna volitev
5 iz-topivših članov načelnstva. — 5. Volitev nad-
zorstva. — 6. Volitev razsodišča. — 7. Poročilo o
izvršeni reviziji. — 8. Slučajnosti.

Načelnstvo.

Opomba. Ako bi bil sklicani občni zbor ne-
sklepen, vršil se bode isti dan, z istim dnevnim
redom ob 4. uri popoldne drugi občni zbor v smislu
§ 36 pravil brezpogojno.

Vsi, ki nameravate omisliti si

šivalni stroj ali kolo

prosite se uljudno, da naročite najnovejši brezplačni
in poštnine prosti cenik, ki obsega največjo izbero
čudovito cenega in najboljšega
blaga, pri

Lorenou Rebelj,
zalaga šivalnih strojev in
koles v KRANJU.

485 D 26-6

Hiša na prodaj!

Gospodarsko poslopje
vrt, njive in gozdi,
skupaj 23 oral. Cena
7000 kron, v Podšent-
jurju št. 18 pri Litiji.
793

Učenca

začevljarski obrt

672 D sprejme takoj 2-2

Jožef Kolman, čevljar
ski mojster, Bled 71.

Služba

cerkvenika in organista

se razpisuje pri Boli
cerkvi na Dolenjskem,
p. št. Jernej. — Plača po
dogovoru. 613 D 3-2

EAU DE COLOGNE DE BRÁZAY

je ideal vseh dišav, najbolj slovito
toaletno sredstvo

Brázay-Jevo Francovo žganje

neobhodno potrebno domače sredstvo

Brázay-Jevo milo s Franc. žganjem

podeljuje lepo belo polt, nežno mladeniško svežo kožo. 781 1

Dobiva se povsod.

Skrb vsake gospo-
dinje je posvečena
družinski blaginji!

Kathreinerjeva
Kneippova
sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svo-
jega proizvajanja okusna, zdravja
v prospek in počeni, ima torej neprecen-
ljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju
izrečno ime Kathreiner in zahte-
vajte le izvirne zavojke z varst-
veno znamko župnik Kneipp.

Prava Roskopf Patent gld. 3 50,

Tvrda Roskopf Frer v Švici mi je naročila, naj prodajam njene prave Roskopf patent anker uremontoir re s sidro, ki je stala do- slej še enkrat toliko, za ceno gl. 3 50. Razprodajalci pri 5. kom. 5%, pri 10. kom. 10% popusta. Ta prodaja traja le kratko do- bo, dokler je kaj zaloge in ima namen, cenjenim od- jemalcem po- kazati razloček med pravo Roskopf-patent in takozvano „sistem Roskopf-uro“. Prava Roskopf-patent-ura gre 36 ur, ima s stekl. pokr. kolesje s sidro, teče v rubinih in služi lahko 25—30 let; na- sprotno postane „sistem Roskopf ura“ nerabna po nekaj letih. Vsaka prava Roskopf-patent ura ima plembo, pism. jamstvo s tvrdo „Roscopf Frer“ v Chausse de Fonds (Švica) v zadnjem plašču na 3 leta. Ako ura ne ugaja, se zavežem, da tekom 30 dni vrnem celo svoto. Pošilja proti povzetju glavno za- stopstvo za Avstro-Ogrsko 102 D 9

kazati razloček med pravo Roskopf-patent in takozvano „sistem Roskopf-uro“. Prava Roskopf-patent-ura gre 36 ur, ima s stekl. pokr. kolesje s sidro, teče v rubinih in služi lahko 25—30 let; na- sprotno postane „sistem Roskopf ura“ nerabna po nekaj letih. Vsaka prava Roskopf-patent ura ima plembo, pism. jamstvo s tvrdo „Roscopf Frer“ v Chausse de Fonds (Švica) v zadnjem plašču na 3 leta. Ako ura ne ugaja, se zavežem, da tekom 30 dni vrnem celo svoto. Pošilja proti povzetju glavno za- stopstvo za Avstro-Ogrsko 102 D 9

Maks Böhnel, Dunaj IV., Margarethenstrasse 38. Zahtevajte za ozi. in franko moj veliki cenik s nad 1000 slikami o vseh vrstah ur, zlatne in srebrne.

Samo za zasebnike!

Kdor bi rad kupil **sukneno in modno blago** za moške in deške obleke **dobro in ceno**, naj se zaupno obrne na **razpošiljalnico sukna**

M. KRETSCHMER na Dunaju I/1.

Vzorci na izbiro franko. — Odmeri se poljubno blago. — Zastopniki se sprejemajo. 642 D 6-6

Semenska trgovina

edina na Kranjskem širokovno urejena in odlikovana, na drobno in debelo, mnogovrstnih **poljskih, zelenjadnih in cvetličnih semen**, katera so za- nesljivo kaljiva in jamčim za kakovost. Dalje se dobe mnogovrstne cvetlice v loncih, preparirane **palme**, suhi venci. Na razpolago sveži venci in šopki s trakovi in napisi in vsi v to stroko spadajoči pred- meti po prav nizkih cenah. Cenik za leto 1906 brez- plačno na razpolago. 2614 D 10—8

Z odličnim spoštovanjem

Alois Korsika v Ljubljani.

Postavno varovano. Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pristen je Thierrijev 2630 D balzam 52—15

le z zeleno znamko „redovnica“.

Staroslovno naprekanje

proti slabemu prebavljanju, krčem v želodcu, koliki, kataru, prsnim boleznim, influenci itd. itd. Cena 12 majhnih ali 6 dvojnastih steklenic ali ena velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5 — franko.

Thierrijevo centifoljsko maslo, povesod znano kot non plus ultra

proti vsem še tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklina vseh vrst. Cena: 2 lončeca K 3-00 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierri v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Brošura s tisoč originalnih zahvalnih pism gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah.

Findlay-Jev sloviti milijonski krompir Eldorado

Ta slovita nova vrsta krompirja, ki jo je pred tremi leti dovel na trg sloviti angleški vrtnar Findlay in je tedaj veljal funt 3000 mark (tona torej 6 milijonov!) ter o koji so poročali tedaj vsi strokovni listi tu- in inozemlja, se more sedaj uvoziti direktno z Angleškega, z jamčeno najboljšo blago za seme. po nasled- njih, primeroma prav nizkih cenah.

Eldorado je krompir, ki je naravnost zavarovan proti vsaki bolezni in rodi gomoljice neprestano do jeseni tudi ob naj- neugodnejšem vremenu, vsled česar daje prinos, kakoršnega težko kedar kaka vrsta krom- pirja. 652 4—3

Eldorado je dalje naj- ukusnejši vseh jedilnih krompir-jev; gomoljice imajo lepo obliko, podolgasto, ovalno, s tanko, belo luščino, popolno ploskvimi očesci, belim, močnatim mesom in je iz- redno trpečen.

Izredni sloves, ki si ga je pridobila ta novost, je najboljšo zagotovilo, da bo **Eldorado-krompir** v bližnjih letih trdni pridelek, po kojem bodo najbolj popraševali in ga najdražje plačevali. Vsakemu pridelovalcu svetu- jemo, naj si še sedaj zagotovi neko količino za seme po nizki ceni, kakoršno mu moremo ponuditi le **mi** (drugo še danes raču- najo 18 gld. za en funt Eldorado krompirja.) Od naše zaloge v Erfurtu pošiljamo z jamčeno pristno seme tega Eldorado krompirja.

1/2 kg gld. 2-40, 1 1/2 kg gld. 6—, 4 1/2 kg gld. 15—.

Dalje priporočamo, najbogatejše izmed zgodnjih krompirjev **bratov Ziegler odlikov. rumeni mesni zgodnji krompir** (donaša do 69kratni sad).

Tudi ta bela, rumenomesna zgodnja vrsta je vzbujala radi velikanskega prinosa, v zvezi z silno zgodnjim sadom in izredno dobrim okusom opravičeno pozornost. Glasom mnogoštevilnih priznalic, ki so došle iz vseh delov Nemčije, Avstrije in celo inozemlja, je obrodil ta krompir iz našega semena večkrat nad 30, češče tudi 40 in 50 kratni sad. Gosp. C. Schladebach v Göhlitzschu pri Merseburgu nam piše celo, da je dobil iz 1 kg našega semena 69 kg krompirja.

1 poštni zavoje (4 3/4 kg) gld. 1-20. 2 zavoja gld. 2-10

3 „ „ gld. 2-80, 50 kg gld. 5—.

Vsakemu poštnemu zavoju dodamo na željo en Eldorado-krompir za poskušnjo.

Bratje Ziegler, Erfurt št. 151

dobavitelji mnogih kmetijskih in vrtnarskih društev.

Pomagajo hitro in za- nesljivo za kašelj, hri- pavost in zaslezenje.

Izvrstne slasti ter brez slabega vpliva na tek.

Kartoni po 1 K ... in 2 K ...

Poizkusni karton 50 vinar.

1906 21 Naprodaj po vseh avstrijskih lekarnah.

Prostovoljno se prodaja **dvonad- stopna hiša**

s prodajalno tik sv. Jakoba cerkve v 664 D Ljubljani. 4—3 Več se izve v Florjanskih ulicah št. 14, v prodajalni

Franc Jožefova grenčica
„pravzaprav reprezentant grenčic“
(V medic. odd. splošne bolnice na Dunaju.)

Višjega štabnega zdrav- nika in fizika dr. Schmid- znamenito

olje za sluh

odstranja hitro in temeljito na- stalo gluhost, tečenjske iz ušes- žumenja po ušestih in napre- host tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 2 gld. z navod- lom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni 787

nri „Črnem orlu“ na Novem trgu v Celovcu

Hlapca

iščem za razpeljevanje so- da vode, zmognena branja in pisanja, proti dobri plači. Ponudbe pod: **L. Š. R.** na upravnishvo „Domoljuba“ 725 D 2—2

Lepšalna in drevo-

redna drevesa, posebno lepi **kosanji**, navadni, rudeče cvetoči, **okrogli žalne akacije**, **lepšalni gmi**, 100 kom. 16 kron. **Zbirka**, obstoječa iz 100 **lepšaln. dreves** najmanj 5 vst in 100 kom. **gmičev skupaj 70 K**. **Špargli** 100 kom. 2 K. Dalje **vrtnice**, **igloovina**, perutnina itd. Ilustr. cenik zastoj in franko. **Grofa Batthyany** - ja graščinsko oskrbnishvo, Csendlak, p. Frankoz pri Radgoni. 717 D 2—2

Dekle

16—24 let staro, katero ima tudi veselje do otrok, se išče za domača dela na Notranjsko. Plača po do- govoru. — Ponudbe na upravnishvo „Domoljuba“ 784 8—1

Ceno Češko posteljne perje

5 kg največji skubljeni K 9-00, be- lega K 12-00, beloga, jake mehkega, skubljenega K 18-00; kron 24 - usnobljenega, mehkega, skub- lenega K 30-00; kron 30-00. Po- šilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povzetju poštnih strokov. **Suedikt Sachsel, Lebes 150 p. Pizen na Češkem.** 605 9

Učenci
lepega vedenja, ki ga veseli orglarstvo, sprejme **IVAN MILAVEC**, izdelovalec orodij v Ljubljani.

„Slava Mariji“

ob tristoletnici Marijine družbe se še vedno dobi v „Katol. bukvarni“ v Ljubljani po 40 v. izvod.

Posestvo v najem

se da z vsem potrebnim orodjem pod jako ugodnimi pogoji. Isto je popolnoma zaokroženo (arondirano) in obsega deset oral polja in enajst oral travnikov, ter potrebni gozd za steljo in drva. Posestvo ima lepo lego v obližju mlekarne in mesta; primerno je za živinorejo in z dosedanjim obdelovanjem prirejeno za reditev 12 glav živine. Isto se tudi proda. — Pojasnila daje upravništvo „Domoljuba“. 715 2-2

Išče se pridnega in poštenega hlapca za župnišče na Dobrovi

ki bi nastopil takoj po Veliki noči. 713 2-2

Prostovoljno se proda

posestvo

sestoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, poleg 34 oralov njiv, travnikov in gozda blizu Rožeka na Koroškem. Več se izve pri g. župniku v Rož. ku. 716 2-2

Stanje hranilnih vlog:
nad 22 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 768.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{3}{4}$ % na leto. Z obrestni vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati. 786 13-1

Zaloga bališč za neveste.

Priporočljiva trgovina!

Najbolje in najceneje se kupi blago v veliki izbiri za ženske in moške obleke pri občeznani domači trgovini

Češnik & Milavec (pri Češniku)

Lingarjeve ul. Ljubljana Špitalske ul.

Velika zaloga najnovejšega sukna, štofa, kamgrna, hlačevine za moške obleke, za ženske obleke najnovejše modno, volneno blago v vseh barvah, perilni kambrik, saten, kotenina, pisana in bela, platno in mnogo drugega. 313 26-5

Zaloga bališč za neveste.

Podpisani sl. občinstvu uljudno
javi, da bo de ordiniral vsak torek

v Ilirski Bistrici

v hotelu „Ilirija“ za zobobolne.

Vsakovrstne plombe, operacije,
vstavljanje novih zob in celih zobovij itd. itd.

Dr. A. Praunsels,
324 a zobozdravnik v Ljubljani.

„Vzajemna zavarovalnica“

Dunajska cesta 19 v Ljubljani Dunajska cesta 19

v Medjatovi hiši v pritličju

sprejema: 1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbi, in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji za življenje in nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod jako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost. 38 D 24-7

Edina domača zavarovalnica! Svoji k svojim!

Sirolin

Povečuje slast do jedi in težo
telesna, odstranjuje kašelj, izme-
tavanje gnoja, nočno potenje.

2209 D 44-19

Priporočajo vsak dan pri
pljučnih boleznih, katarih, oslovskem
kašlju, škrofulozi, influenci
mногоštevilni profesorji in zdravniki.

Ker se ponujajo manj vredna ponarejanja, prosimo,
zahtevajte vedno: izvirni zavitek Roche.

F. Hoffmann — La Roche & Co.,
Basel (Švica).

Roche

Dobiva se z zdravniškim receptom
po 4 K steklenica.

Kašelj, katar, obolenja, bolečine v prsih, sleze, potenje, grgranje, so večkrat predznaki najnevarnejšega sovražnika našega zdravja, grozovite

tuberkuloze!

Zlo se mora zatreti v krali, in ako se je že vselilo, je treba tem večjega truda, da se je premaga in v to svrhu služi na angl. razstavi z zlato svetinjo in častno diplomu odlikovan, od mnogih zdravnikov priporočen 315 D 40-7

Halapijev

TUBERIN

ki tuberkulozo v resnici premaga, odpravi kašelj, omiljuje bljuvanje krvi, razredčuje slez. — Kdor se hoče osvoboditi tega zla, ali se ga obraniti, naj rabi in naroči eno vzorčno steklo za 3 K, ali eno veliko steklo za 5 K.—

Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:

Lekar. pri apostolu' Budimpešta
Josefsring 64/46.

152 D 40-12

Klauerjev

'Triglav'

je najbolj zdrav izmed vseh likerjev.

Pravi in pristni Triglav izdeluje edinole

J. KLAUER, Ljubljana.

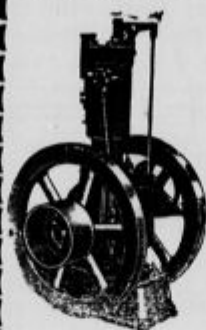
Dober zaslužek!

Trajno službo ali postranski dohodek, tudi nameščenje kot potniki ali glavni zastopniki morejo dobiti v vseh večjih krajih zaupanja vredne osebe, ki morejo sprejemati življenjska ter ljudska zavarovanja in zavarovanja za otroške dote za nižje-avstrijsko deželno zavarovalnico za življenje in rente, Dunaj I. Löwelstrasse 16, ki jo je ustanovil visoki n. avstr. deželni zbor. Pisma naj se pošiljajo naravnost vodstvu zavoda 782 4-1

Laneno olje in tropine (preše)

zmlete ali pa v kosih prodaja po nizki ceni v poljubni množini

Blaž Zabret, posestnik v Britofu pri Kranju. 783 2-1

Najboljši in najcenejši ameriški motor za bencin

za kmetijo in obrt, od dve do pet konjskih moči. Jednostaven, zanesljiv, trpečen in popolnoma samodelujoč. Cena od K 1350 do K 3200. Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si vsakdo popravila lahko sam 2616 D 26-8 preskrbi. — Dobivajo se najbolje pri

Karol Kauscheka nasl.

Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Tudi vsi poljedelski stroji kakor: mlatilnice, slamoreznice, vrtila, čistilnice, mlinci za sadje in grozdje, preše itd. Traverze, cement, štorja, okovi in orodje za vsako obrt.

Ceniki na razpolago.

Stanje vlog 30. nov. 1905: Preje: Gradišče 1, sedaj: Denarni promet od 1. jan. do 30. nov. 1905: 50,407.689-54.
čez 11 milijonov kron. Kongresni trg 2, I. 30. nov. 1905: čez 50 milj. K.

Lastna glavica K 214.843-38.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakšnega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. nov. 1905: K 11,173 979 02. Denarni promet od 1. jan. do 30. nov. 1905: 50,407.689-54.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštovne hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. novembra 1905.

2617 D 26-8

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šliha, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podj. in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano, Josip Jarc, veleposestnik v Medvodah, Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani, Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani, Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju, Ivan Kregar, svet. trg. in obrtne zbornice v Ljubljani, Francišek Leskovic, zasebnik in blagajnik Ljudske posojilnice, Ivan Pollak, tovarnar v Ljubljani, Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani, Greg. Šlibar, župnik na Rudniku.

Ljubljana

Pred Skofijo 3

Josip Kordin

Ljubljana

Pred Skofijo 3

priporoča

svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, najboljša krma za živino in konje, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah.

Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

167 26-11